

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA V OSTRAVĚ
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Financování investiční akce obce Olšany u Prostějova
Financing of an Investment in the Municipality of Olšany u Prostějova

Student: Michaela Spišáková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Bečica

Ostrava 2008

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně a že jsem všechny použité informační zdroje uvedla v seznamu použité literatury. Přílohy č. 2, 3, 4, 7, 8, 9 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 25. dubna 2008

.....
Michaela Spišáková

OBSAH

ÚVOD	- 1 -
1 ZÁSADY HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	- 3 -
1.1 Charakteristika vyššího územního samosprávného celku	- 3 -
1.2 Charakteristika základního územního samosprávného celku	- 4 -
1.2.1 Působnost základního územního samosprávného celku	- 4 -
1.2.2 Orgány základního územního samosprávného celku	- 5 -
1.3 Rozpočet základního územního samosprávného celku	- 7 -
1.3.1 Rozpočtový proces	- 8 -
1.3.2 Příjmy územních rozpočtů	- 9 -
1.3.3 Výdaje územních rozpočtů	- 14 -
1.4 Zásady hospodaření územních samosprávných celků	- 15 -
2 HOSPODAŘENÍ A PLÁNOVANÉ INVESTIČNÍ AKCE OBCE OLŠANY U PROSTĚJOVA	- 17 -
2.1 Historie obce	- 17 -
2.2 Současnost obce	- 18 -
2.2.1 Orgány obce Olšany u Prostějova	- 19 -
2.2.2 Organizace působící v obci	- 20 -
2.3 Hospodaření obce	- 21 -
2.3.1 Příjmy obce Olšany u Prostějova	- 23 -
2.3.2 Výdaje obce Olšany u Prostějova	- 26 -
2.4 Investiční akce obce Olšany u Prostějova	- 27 -
2.4.1 Vybrané investiční akce obce v minulosti	- 27 -
2.4.2 Investiční akce obce plánované do budoucnosti	- 29 -
3 FINANCOVÁNÍ VYBRANÉ INVESTIČNÍ AKCE V OBCI	- 30 -
3.1 Výstavba domu s pečovatelskou službou	- 30 -
3.2 Základní údaje o domě s pečovatelskou službou	- 30 -
3.3 Možné zdroje financování výstavby	- 31 -

3.3.1	<i>Vlastní příjmy obce</i>	- 32 -
3.3.2	<i>Dotace</i>	- 32 -
3.3.3	<i>Návratné finanční transfery</i>	- 34 -
3.4	Navrhované řešení.....	- 35 -
3.4.1	<i>Varianta 1</i>	- 36 -
3.4.2	<i>Varianta 2</i>	- 37 -
3.4.3	<i>Varianta 3</i>	- 38 -
ZÁVĚR		- 39 -

POUŽITÁ LITERATURA

SEZNAM ZKRATEK

SEZNAM PŘÍLOH

ÚVOD

Obce mají ve většině demokratických zemích postavení územního samosprávního společenství, nestátního subjektu. Tvoří územní celky a jsou vymezeny hranicí území obcí. Obce jsou veřejnoprávními korporacemi, které mají vlastní majetek. V právních vztazích vystupují svým jménem a za své záležitosti, o kterých rozhodují samostatně, nesou odpovědnost. Obce jsou spravovány zastupitelstvy obce.

Obce jsou základními územními jednotkami České republiky a společně s vyššími územními jednotkami, tj. kraji, tvoří systém územní samosprávy. Územní samospráva je vysvětlována jako určitá forma veřejné správy a veřejné vlády. Územní samospráva znamená tedy spravování věcí veřejných na území menším, než je území státu, a to na základě zákonem stanovené působnosti a ekonomických podmínek. Stát podporuje schopnost územní samosprávy spravovat na svém území věci veřejné tím, že jí jako nestátnímu subjektu (obci, kraji, regionu) předává část veřejné správy.

Bakalářská práce je zaměřena na projekt financování výstavby domu s pečovatelskou službou v obci Olšany u Prostějova. Tento projekt je jednou z investičních akcí obce, která by měla vytvořit kvalitní bydlení občanů se sníženou mírou soběstačnosti, zejména občanů v důchodovém věku a imobilních. Pro tyto občany umožní důstojné prožití stáří v místě svého bydliště a zároveň přispěje ke zlepšení a zkvalitnění života všech obyvatel v obci.

Cílem bakalářské práce je popsat problematiku financování investiční akce obce a navrhnout možné zdroje financování výstavby domu s pečovatelskou službou. Následně se bakalářská práce bude snažit tyto navrhnuté možné zdroje financování výstavby domu s pečovatelskou službou analyzovat s ohledem na ekonomické možnosti obce.

Pro řešení bakalářské práce byla formulována **hypotéza**, že lze najít různé finanční prostředky k financování náročných investičních akcí.

K ověření hypotézy a naplnění cíle bakalářské práce bude využito metody komparace a analýzy rozpočtů obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007, tj. analýzy příjmové a výdajové stránky rozpočtů, a z uvedených údajů bude následně vyhodnoceno možné financování plánované investiční akce obce. Dále bude využito metody syntézy a metody dedukce, na základě které budou v závěru práce navrženy možné varianty financování výstavby domu s pečovatelskou službou v Olšanech u Prostějova.

Při zpracování bakalářské práce se bude vycházet z odborné knižní literatury, interních materiálů poskytnutých obecním úřadem v Olšanech u Prostějova a z konzultací s pracovníky obecního úřadu, kterým tímto děkuji za poskytnuté informace. Dále bude bakalářská práce vycházet také z konzultací s pracovníky specializujícími se na finance územně samosprávných celků a z materiálů dostupných na internetových portálech.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, a to části teoretické a praktické. První část, která je teoretická, obsahuje charakteristiku územních samosprávných celků, popisuje jejich působnost a orgány. Dále se věnuje územním rozpočtům a zásadám hospodaření územně samosprávných celků v ČR. Popisuje historii a současnost obce Olšany u Prostějova, orgány a instituce působící v této obci.

Druhá, praktická část bakalářské práce je zaměřena na hospodaření obce Olšany u Prostějova, kde je provedena analýza rozpočtu obce v letech 2004 – 2007, dále vysvětluje problematiku financování územních samosprávných celků, popisuje projekt výstavby domu s pečovatelskou službou a především se zabývá dostupnými zdroji financování tohoto projektu.

1 ZÁSADY HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Územní samosprávné celky (ÚSC) jsou územními společenstvími občanů mající právo na samosprávu. Dále jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou vlastnit majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu. Stát může zasahovat do jejich činnosti jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a to jen zákonem stanoveným způsobem.

Česká republika (ČR) se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky (ZÚSC), a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky (VÚSC).¹

1.1 Charakteristika vyššího územního samosprávného celku

Vyšším územním samosprávným celkem je kraj. Má všechny znaky právnické osoby (PO) i když právní řád tak výslovně nestanoví. Je tedy územním společenstvím občanů s právem na samosprávu, veřejnoprávní korporací vlastnící majetek, dále kraj hospodaří podle vlastního rozpočtu a má právní subjektivitu. Každá část území ČR je součástí nějakého kraje. Hranice kraje mohou být změněny jen pokud tak stanoví zákon.

Kraje vznikaly již za vlády rodu Přemyslovců. Poté po dlouhou dobu nevznikl žádný dokument, který by upravoval krajské zřízení, až v roce 1849 obecní zákon č. 170/1849, kterým byly vytvořeny krajské obce. Tyto krajské obce však byly využity pouze jako jednotky státní správy. Roku 1920 tyto krajské obce nahradilo župní zřízení. Po roce 1945 vznikly místní, okresní a zemské národní výbory, které byly později nahrazeny zákonem č. 280/1948 Sb. zavádějícím krajské zřízení. Tento zákon rozdělil české země do 13 krajů a v roce 1960 tyto kraje sloučil pouze do sedmi krajů. V současné době (2008) je v ČR 14 krajů, včetně hlavního města Prahy.

Kraj může na svém území vydávat obecně závazné vyhlášky a nařízení kraje, kdy obecně závazné vyhlášky vydává zastupitelstvo kraje v rámci své samostatné působnosti. Nařízení kraje vydává rada kraje ve své přenesené působnosti.

Orgány kraje jsou zastupitelstvo kraje, (které si zřizuje výbory), rada kraje, (která si zřizuje komise), hejtman a krajský úřad.

---

¹ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, článek 99.

Bakalářská práce se podrobněji vyššími územními samosprávnými celky nebude zabývat, protože je věnována hlavně problematice základních územních samosprávných celků, tj. obcí.

1.2 Charakteristika základního územního samosprávného celku

Základním územním samosprávným celkem je obec. Obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Zároveň pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

Obce jsou rovněž základním územním administrativním článkem státu, který vykonává státní správu. Jestliže obec nevyužije své právo na samosprávu, stát pověří tímto výkonem jinou obec nebo se tato obec může stát součástí jiné obce.

Z hlediska historického vývoje lze obec charakterizovat jako historicky vzniklé samosprávné společenství lidí, usazené v sídelních celcích, které je určeno čtyřmi aspekty:

- vlastní území, na němž obec vykonává samosprávnou působnost – územní aspekt,
- trvale žijící obyvatelstvo, bez něhož by existence obce jako samosprávného společenství nebyla myslitelná. Občanem obce je fyzická osoba (FO), která má trvalé bydliště v dané obci a je státním občanem ČR - osobní aspekt,
- mocenský aspekt, který vyjadřuje pravomoc obce tvořit a konat vlastní akty, kterými jsou obecně závazné vyhlášky obce a nařízení obce,
- ekonomický aspekt, který dává obci možnost samostatně hospodařit a disponovat s vlastním majetkem.

1.2.1 Působnost základního územního samosprávného celku

Působností obcí se rozumí souhrn oprávnění, kterými jsou obce vybaveny a dále také právních povinností, které jsou uloženy pro potřeby plnění úkolů obcí. Jde tedy o okruh společenských vztahů, které může obce sama regulovat. V rámci těchto okruhů pak obec může realizovat svoji pravomoc, kterou je soubor nástrojů potřebných k plnění svěřených úkolů. U obcí rozlišujeme působnost samostatnou a přenesenou. Základní rozdíl je v tom, že samostatnou působnost vykonává každá obec na stejné úrovni, zatímco přenesená působnost je vykonávána na úrovních různých.

Samostatná působnost

Samostatná působnost obcí spočívá v tom, že obec vymezené záležitosti spravuje samostatně. Patří sem spravování záležitostí, které jsou v zájmu obce a jejích občanů a nejsou zákonem svěřeny do působnosti orgánů vyšších, a dále záležitosti, které obci svěří zákon o obcích. Jedná se například o bydlení, výchovu a vzdělávání, ochranu zdraví, kulturní rozvoj a ochranu veřejného pořádku.

Přenesená působnost

Přenesená působnost obcí představuje výkon státní správy jinými subjekty než státními. V přenesené působnosti jde o výkon státní správy, kterou stát vykonává prostřednictvím obcí a jejich orgánů. Představuje tedy veřejnou správu, která patří státu, ale její výkon je svěřen obcím, přičemž tyto obce se v míře stanovené zákony musí řídit pokyny a nařízeními státních orgánů. Dále je stanoveno, že obec obdrží na plnění těchto úkolů příspěvek ze státního rozpočtu. Výše tohoto příspěvku je každoročně stanovována zákonem o státním rozpočtu. Zákon o státním rozpočtu rozlišuje tři stupně přenesené působnosti:

- I. stupeň určuje základní rozsah přenesené působnosti,
- II. stupeň určuje pověřené obecní úřady,
- III. stupeň určuje obce s rozšířenou působností.

1.2.2 Orgány základního územního samosprávného celku

Na úrovni obcí se používají dva typy orgánů. Prvním jsou orgány volené, které se skládají ze zástupců volených na základě hlasování obyvatel obce. Druhým typem jsou orgány výkonné, které se skládají z placených zaměstnanců obce.

V České republice jsou orgány obce zastupitelstvo obce, rada obce, starosta obce, obecní úřad a dále výbory a komise, které si zřizuje zastupitelstvo obce a rada obce jako své výkonné a poradní orgány. Všechny orgány obcí, s výjimkou zastupitelstva obce od kterého jsou odvozeny, nemají v oblasti samosprávy výslovný ústavní základ.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce (ZO) je volený orgán obce. Počet členů obecního zastupitelstva je závislý na počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce. Pro přijetí usnesení musí být

přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce. Jednání ZO jsou ze zákona veřejná. Zastupitelstvo obce může rozhodovat ve všech samosprávních záležitostech kromě těch, které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje, jako VÚSC. Mezi tyto záležitosti náležící do pravomoci obce patří zejména rozhodování a schvalování rozpočtu obce a jejího závěrečného účtu, rozpočtových opatření, programu rozvoje územního obvodu obce, poskytování půjček nebo rozhodování o výši věcných a osobních nákladů obecního úřadu. Dále sem patří rozhodování o založení, zřízení nebo zániku neziskových organizací, právnických osob nebo rozhodování o vydání obecně závazné vyhlášky.

Rada obce

Rada obce (RO) je výkonným orgánem obce. Počet členů rady obce je vždy lichý, přičemž tento počet musí být v rozmezí 5 – 11 členů a musí být jednou třetinou z celkového počtu členů zastupitelstva obce. RO se nevolí tehdy, má-li zastupitelstvo obce méně jak 15 členů. V čele je starosta, jeho zástupci a další členové. Usnesení RO je schváleno tehdy, hlasuje-li pro usnesení nadpoloviční většina všech jejích členů. Jednání rady obce jsou neveřejná. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce v přenesené pak rozhoduje na základě zákona. Do pravomoci RO patří např. připravování materiálů pro jednání ZO, zabezpečování usnesení ZO, zabezpečování hospodaření obce, ukládání pokut v samostatné působnosti a vydávání nařízení obce v přenesené působnosti.

Starosta obce

Starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek a uznává se za statutární orgán obce. Je odpovědný zastupitelstvu obce. Mezi jeho funkce patří svolávání zastupitelstva obce, připravování, svolávání a řízení schůze rady obce a odpovědnost za objednání a provedení auditu hospodaření obce.

Obecní úřad

Obecní úřad vykonává administrativně organizační činnost, která souvisí se samostatnou i přenesenou působností obce. Větší rozsah přenesené působnosti zajišťuje pověřený obecní úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností. Pokud obec není obcí s pověřeným obecním úřadem, ani obcí s rozšířenou působností a tudíž není zřízena funkce tajemníka, řídí obecní úřad starosta.

Poradní a kontrolní orgány obce

Mezi tyto orgány řadíme výbory a komise. Výbory jsou iniciativní a kontrolní orgány zřizované zastupitelstvem obce. Počet jejich členů závisí na rozhodnutí ZO. V každé obci musí být zřízen výbor kontrolní a finanční. Jestliže na území obce žije více než 10 % občanů hlásících se k jiné národnosti než české, výbor pro národnostní menšiny. Obec si může dále zřídit např. výbor osadní a jiné.

Komise jsou iniciativní a poradní orgány zřizované radou obce. V samostatné i přenesené působnosti jsou odpovědné radě obce, které předkládají své připomínky a doporučení.

1.3 Rozpočet základního územního samosprávného celku

K tomu, aby mohla obec plnit jednotlivé úkoly spadající do samostatné nebo přenesené působnosti na příslušném stupni územní samosprávy, měla by mít určité finanční prostředky.

Územní rozpočty lze charakterizovat jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých jsou tvořeny, rozdělovány a používány peněžní prostředky především na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Sestavování územního rozpočtu a hospodaření podle něho v průběhu rozpočtového období je pro každý článek územní samosprávy ze zákona povinné.

Rozpočet ÚSC je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti ÚSC. Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Při zpracování ročního rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů. Kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku se převádí do peněžních fondů.

Rozpočty územních samosprávných celků představují relativně samostatnou skupinu rozpočtů v rámci veřejných rozpočtů ČR a jsou charakteristické především tím, že jejich místní působnost je omezená na určité vymezené území. Důležité je, že podstatná část zdrojů je v těchto rozpočtech ovlivňována jinými veřejnými rozpočty, jako například státním

rozpočtem, státními fondy apod., kdy tyto rozpočty provádějí přerozdělování prostředků mezi jednotlivými rozpočty územních celků. Také zde nesmíme zapomenout na velmi důležitou roli rozpočtu Evropské unie jako dalšího zdroje pro územní rozpočty.

V nejširším pojetí můžeme územní rozpočty chápat jako produkty historického vývoje společnosti a její ekonomiky a charakterizovat je jejich zásadní funkcí, tj. jako dokumenty schválené nejvyšším orgánem obce, zastupitelstvem obce, a stanovící předpokládané příjmy a výdaje obcí na jednorocní období.

Obsahem rozpočtu jsou příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud neprobíhají mimo rozpočet. Rozpočet obce je se státním rozpočtem republiky a s rozpočtem příslušného kraje spojen určitým finančním vztahem, jímž může být například dotace.²

Příjmy a výdaje územních rozpočtů se třídí podle rozpočtové skladby, která umožňuje třídění rozpočtu na běžný a kapitálový. Běžný rozpočet je bilancí běžných příjmů a výdajů, z nichž většina se pravidelně každoročně opakuje. Investice zpravidla jednorázové a neopakovatelné se bilancují v kapitálovém rozpočtu.

Třídění příjmů a výdajů územních rozpočtů respektuje zásadu jednotnosti a závaznosti třídění v celé rozpočtové soustavě, zásadu dlouhodobé stability třídění, která je potřebná pro dlouhodobé rozpočtové analýzy, zásadu srozumitelnosti, aby byla možná veřejná a občanská kontrola, zásadu kompatibility s mezinárodními účetními a statistickými standardy.³

1.3.1 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je činností výkonných i volených orgánů, která je spojena se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění a sestavení a schválení závěrečné skutečné bilance hospodaření. Rozpočtový proces zahrnuje dobu jednoho a půl až dvou roků.

Rozpočtový proces má několik etap, kterými jsou:

- sestavení návrhu územního rozpočtu,

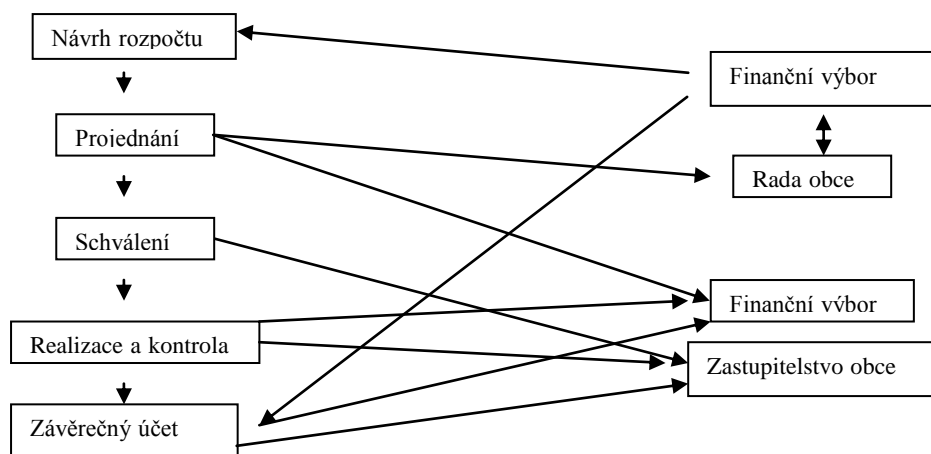
---

² MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. ORAC: Praha, 2000.

³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. MANAGEMENT PRESS: Praha 2004, str. 206. ISBN 80-7261-086-4.

- projednání a schválení návrhu územního rozpočtu,
- plnění územního rozpočtu,
- průběžná kontrola plnění,
- sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění územního rozpočtu za uplynulé rozpočtové období,
- projednání a následná kontrola.

Schéma č. 1.1: Rozpočtový proces

Zdroj: REKTOŘÍK, J., ŠELECHOVSKÝ, J. a kolektiv. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy. II. díl, Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola*. 1. vydání. Masarykova univerzita: Brno 2002, str 26. ISBN 80-210-2955-2.

1.3.2 Příjmy územních rozpočtů

Příjmy územních rozpočtů jsou obsaženy v ustanovení § 7 rozpočtových pravidel územních rozpočtů (zákon č. 250/2000 Sb.) a tyto příjmy by měly být dostatečně výnosné, závislé na aktivitě obce, rovnoměrně rozložené, plánovatelné a administrativně nenáročné. Stejně jako celý rozpočet, tak i příjmy můžeme rozdělit na běžné a kapitálové. Rozlišujeme čtyři skupiny příjmů a to příjmy daňové, příjmy nedaňové, příjmy kapitálové a přijaté dotace.

Daňové příjmy

V ČR rozlišujeme dva typy daňových příjmů, kterými jsou daně svěřené a daně sdílené. V případě daní svěřených jde celý výnos ze státu určené daně do rozpočtu příslušné obce. Takovou svěřenou daní je např. daň z nemovitosti. U daní sdílených se výnos ze státu

určené daně rozděluje mezi rozpočet obce, rozpočet kraje a rozpočet státu. Příkladem této daně je daň z přidané hodnoty.

Daňové příjmy tvoří dvě podskupiny, kterými jsou příjmy z daní a příjmy z poplatků.

- **Příjmy z daní** podle zákona o rozpočtovém určení daní tvoří devět typů daní.

Procentuální výnosy z těchto daní do rozpočtu obce jsou následující:

- 100 % z daně z nemovitosti (příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází) a z daně z příjmů PO v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- 30 % z daně z příjmů FO ze samostatně výdělečné činnosti (od podnikatelů s bydlištěm na území obce),
- 20,59 % z daně z přidané hodnoty (DPH), z daně z příjmů PO, z daně z příjmů FO ze samostatně výdělečné činnosti (u této daně je to 20,59 % z 60 % výnosu, u ostatních 20,59 % ze 100% výnosu), z daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z daně z příjmů FO srážkové,
- 1,5 % výnosu z daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů. Každá obec dostane tolik, kolik je na území obce zaměstnaných.

Tyto toky byly až do konce roku 2007 rozdělovány tak, že obcím se z celostátního výnosu přidělil určitý podíl. Obce byly rozděleny do 14ti velikostních kategorií, přičemž v každé byl určen jeden koeficient (od 0,4 do 2,7), který sloužil pro přepočet daní na jednoho obyvatele. Dne 1. ledna 2008 nabyla účinnosti novela zákona o rozpočtovém určení daní č. 377/2007 Sb. změna zákona o rozpočtovém určení daní, která změnila procentuální výnos u obcí z 20,59 % na 21,4 %. Změnil se i počet velikostních kategorií na čtyři. Velikostní kategorie zobrazuje tabulka č. 1.1: Velikostní kategorie obcí.

Tabulka č. 1.1: Velikostní kategorie obcí

Obce s počtem od - do obyvatel	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 - 300	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
301 - 5 000	1,0640	300 + 1,0640 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 300
5 001 - 30 000	1,3872	5 300,8 + 1,3872 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 5 000
30 001 - a více	1,7629	39 980,8 + 1,7629 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000

Zdroj: zákon č. 377/2007 Sb. změna zákona o rozpočtovém určení daní, dostupné z www.portal.gov.cz [ze dne 15.3.2008].

Výjimku tvoří hlavní město Praha s koeficientem 4, 2098 a dále města Plzeň, Ostrava a Brno s přepočítacím koeficientem 2, 5273.

- **Příjmy z poplatků** tvoří tři typy poplatků, kterými jsou poplatky správní, poplatky místní a poplatky spojené se životním prostředím.

Správní poplatky jsou stanoveny zákonem a jsou to poplatky, které obec vybírá za úkony v rámci své přenesené působnosti za správní činnosti, jako např. za vydání občanského průkazu nebo stavebního povolení.

Místní poplatky si může obecně závaznou vyhláškou na svém území stanovit každá obec v rámci své samostatné působnosti. Charakteristickým znakem místních poplatků je, že v souvislosti s jejich vybíráním není poskytována přímá protislužba nebo protihodnota. V roce 2007 může obec vybírat tyto poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.⁴

Poplatky spojené s životním prostředím mají fakultativní charakter a patří sem např. poplatek za znečištění ovzduší. Tyto poplatky jsou z větší části příjmem Státního fondu životního prostředí, zbývající část je příjmem rozpočtu obce.

Daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří přibližně 60 %.

---

⁴ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy si obec vytváří na základě vlastní hospodářské činnosti. Tyto příjmy rozpočtu obce bývají také označovány jako uživatelské poplatky. Jsou to příjmy, které souvisejí s výnosy z pronájmu majetku jako např. z pronájmu bytových i nebytových prostor nebo pozemků a dále sem patří příjmy od organizací, které si obec zřídila nebo založila. Do nedaňových příjmů můžeme také zařadit dary a příspěvky. Tyto příjmy tvoří asi 15 % z celkových příjmů rozpočtu obce.

Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří jednorázové příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a jsou většinou nahodilé. Tvoří zpravidla 2 – 3 % celkových příjmů rozpočtu obce.

Přijaté dotace

Dotace plní velmi důležitou roli v oblasti financování investičních aktivit obcí, z toho důvodu se bakalářská práce snaží o podrobný a přesný popis alespoň těch nejvýznamnějších z mnoha druhů dotací, které obec může do svého rozpočtu získat.

Peková uvádí, že obce potřebují ve větší, či menší míře dodatečné finanční prostředky z centralizovaných finančních prostředků, a to zejména ze státního rozpočtu, případně ze státních účelových fondů, velmi často však i z rozpočtů vyšších stupňů územní samosprávy. Dotace tvoří významnou část příjmů rozpočtů územní samosprávy, zejména obcí, neboť plná ekonomická, tj. i finanční soběstačnost municipálních rozpočtů je nereálná. Potřeba dotací se většinou zdůvodňuje potřebou obecné podpory obcí i podporou specifických činností obcí, na kterých má stát zájem, které jsou také většinou výsledkem přenesení odpovědnosti za zabezpečování některých, zejména upřednostněných veřejných statků ze státu na obce.⁵

Existují určitá obecná kritéria pro poskytnutí dotace, které by obec měla splňovat. Je to kritérium počtu obyvatel, kritérium územní rozlohy, kritérium nadmořské výšky, kritérium výšky zástavby a jako poslední kritérium délka silnic.

Obecně se dotace dělí na nárokové a nenárokové.

---

⁵ PEKOVÁ, J., *Hospodaření obcí a rozpočet*. 1 vydání, Codex Bohemia: Praha 1997, str. 179. ISBN 80-85963-34-5.

Nárokové dotace jsou takové dotace, na které mají obce podle zákona o státním rozpočtu nárok. Jsou to dotace ze státního rozpočtu, které přerozdělují kraje. Patří sem:

- dotace na výkon státní správy, které jsou spojeny s vykonáváním různého rozsahu státní správy. V zákoně o státním rozpočtu je popsán systém udělování tohoto typu dotace, protože v každé obci se výší částky liší podle toho, který typ státní správy je v obci vykonáván a také podle počtu obyvatel.
- dotace na žáka, která tvoří přibližně 1230 Kč na každého jednotlivého žáka,
- dotace na vybraná zdravotnická zařízení jako jsou např. dětské domovy,
- dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů na obce.

Nenárokové dotace jsou dotace, které obce získávají na základě žádosti z rozpočtových kapitol některých ministerstev v rámci grantových programů a dále z některých státních fondů. U tohoto typu žádosti záleží čistě na rozhodnutí příslušného ministerstva a státního fondu zda žádosti vyhoví či nikoliv. Zde bychom mohli uvést např.:

- dotace ze státního rozpočtu, kam patří dotace Ministerstva pro místní rozvoj (na bytovou výstavbu, na podporu regionů atd.), dotace Ministerstva průmyslu a obchodu (např. na budování průmyslových zón), a dotace Ministerstva zemědělství (na budování vodovodů a kanalizací, aj.),
- dotace ze státních fondů, kam patří dotace ze Státního fondu životního prostředí (na zlepšování životního prostředí), dotace ze Státního fondu rozvoje bydlení (na vybudování bytů pro určité skupiny obyvatel), a jako poslední dotace ze Státního fondu kultury (na obnovu památek),
- dotace z rozpočtu kraje, např. na Sbory dobrovolných hasičů,
- dotace z Evropské unie (EU), které jsou poskytovány prostřednictvím regionálních operačních programů.

Dále můžeme dotace rozdělit na účelové a neúčelové.

Účelové dotace jsou poskytovány na financování běžných potřeb a aby byly obci schváleny, musí tato obec splnit podmínky použití. V případě, že obec tuto dotaci nevyužije, vrací se do toho rozpočtu, který dotaci obci poskytl. Účelové dotace se člení na běžné účelové dotace a kapitálové účelové dotace. Běžné účelové dotace se poskytují na zajišťování přenesené působnosti obce. Kapitálové účelové dotace se poskytují obcím na úhradu části výdajů na konkrétní investici a jsou zpravidla nepravidelné. Tyto dotace jsou určeny

na financování investiční výstavby v obci, na financování investic přesahujících území obce (např. silnice) a na jednorázové potřeby.

Neúčelové dotace slouží k vyrovnání schodkového rozpočtu obce a jejich poskytování není vázáno na předem vymezený účel. Tyto dotace může obec využívat podle vlastního uvážení a zacházet s nimi, jako kdyby to byly její vlastní příjmy. Neúčelové dotace jsou nástrojem nepřímého ovlivňování územní samosprávy, protože podporují větší pravomoc a odpovědnost orgánu obce. Tento druh dotací se však v současné době už téměř neposkytuje.

1.3.3 Výdaje územních rozpočtů

Výdaje územních rozpočtů jsou obsaženy v ustanovení § 9 rozpočtových pravidel územních rozpočtů (zákon č. 250/2000 Sb.) a člení se obdobným způsobem jako je tomu v případě státního rozpočtu, tj. na běžné a kapitálové.

Důležité je členění výdajů z hlediska rozpočtového plánování na plánovatelné a neplánovatelné.

Plánovatelné jsou ty výdaje, které lze poměrně přesně naplánovat a příslušné orgány obce mohou zvažovat jejich objem i strukturu. Patří k nim např. výdaje na provoz obecního úřadu, výdaje na financování provozu škol, výdaje na platy zaměstnanců obecního úřadu apod.

Neplánovatelné výdaje jsou především nahodilé výdaje, které se vyskytnou v průběhu rozpočtového období. Jejich vznik a výši lze jen obtížně naplánovat. Tyto výdaje se většinou financují z rezerv, které si obce vytvářejí.

Nejčastěji se používá členění výdajů podle ekonomického hlediska, a to na výdaje běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou takové, ze kterých se financují běžné, pravidelně se opakující potřeby v příslušném roce, naproti tomu kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých, běžně se neopakujících potřeb, zejména investičního charakteru, které přesahují jedno rozpočtové období a jsou zpravidla jednorázové.

Mezi výdaje územních rozpočtů patří výdaje spojené s výkonem státní správy a samosprávy, výdaje spojené s výkonem povinností, které obci uložil zákon, závazky z uzavřených smluvních vztahů, závazky ze spolupráce s jinými obcemi, úhrada úroků z úvěrů a půjček a výdaje na emise vlastních dluhopisů.

1.4 Zásady hospodaření územních samosprávných celků

Jestliže má rozpočet vyhovět svému účelu, měl by mít určité společné vlastnosti které nazýváme rozpočtovými zásadami.

Zásady hospodaření územně samosprávných celků můžeme definovat jako společné principy, na kterých spočívá sestavování, přijímání, hospodaření a kontrola veřejných rozpočtů a rovněž právní úprava územních rozpočtů a rozpočtového procesu.

Na počátku 20 století se Československá finanční rada snažila rozdělit tyto rozpočtové zásady podle určitých společných znaků a následně je shromáždila do dvou základních skupin, které pojmenovala jako zásady všeobecné a zásady speciální. Mezi všeobecné zásady byly zařazeny:

- zásada pravdivosti,
- zásada jasnosti,
- zásada úspornosti státního rozpočtu.

Mezi zásady speciální pak patřily:

- zásada časové omezenosti rozpočtu,
- zásada jednotnosti a úplnosti,
- zásada specializace a vázanosti,
- zásada brutto rozpočtu,
- zásada zákonnosti a publicity.

V současné době (2008) jsou uplatňovány zásady, které jsou v podstatě shodné se zásadami stanovenými Československou finanční radou. Těmito zásadami jsou:

Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu představuje sestavování a přijímání rozpočtů vždy na příslušný rozpočtový rok. V rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je stanoveno, že finanční hospodaření ÚSC se řídí jejich ročním rozpočtem, přičemž takový rok je shodný s rokem kalendářním. Do této zásady můžeme také zahrnout zásadu přehlednosti, která nám říká, že rozpočtová skladba by měla být jasná, jednoduchá a srozumitelná. Tato zásada se také nazývá zásadou časového ohraničení nebo omezeného časového použití finančních prostředků.

Zásada včasnosti znamená, že rozpočet musí být schválen a stanoveným způsobem publikován před začátkem příslušného rozpočtového roku. S touto zásadou souvisí i stanovení pravidel pro období případného rozpočtového provizoria. U místních rozpočtů nastává rozpočtové provizorium v případě, že rozpočet není schválen před 1. lednem rozpočtového roku.

Zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu uvádí, že územní rozpočty by měly vycházet ze zhodnocení ekonomických procesů a obsahovat reálně předpokládané příjmy a výdaje.

Zásada úplnosti rozpočtu, jejíž podstatou je zahrnutí všech příjmů a výdajů do jednoho rozpočtu.

Zásada jednotnosti, se projevuje ve shodné klasifikaci příjmů a výdajů v územních rozpočtech.

Zásada účelovosti se rovněž nazývá zásadou neúčelovosti příjmů a účelovosti výdajů rozpočtu a znamená, že rozpočtové příjmy by neměly být určeny na předem stanovené účely a naopak rozpočtové výdaje by měly být použity pouze na předem stanovený účel.

Zásada dlouhodobé vyrovnanosti požaduje vyrovnanost příjmové a výdajové stránky rozpočtů.

Zásada veřejnosti vyjadřuje jednak skutečnost, že rozpočty jsou projednávány veřejně a jednak skutečnost, že územní rozpočty jsou vhodným způsobem zveřejněny a občané ÚSC mohou uplatnit své připomínky.

Zásada sestavování rozpočtu jako brutto rozpočtů, která určuje sestavování územních rozpočtů tak, aby obsahovaly celkové příjmy a celkové výdaje.

Zásada efektivnosti a hospodárnosti znamená, že prostředky územních rozpočtů by měly být používány co nejefektivněji, aby nedocházelo k nehospodárnému použití těchto prostředků.

Zásada omezení přesunů v územních rozpočtech na úhrady potřeb v těchto rozpočtech nezajištěných umožňuje provádět přesuny prostředků pouze ze zákona stanovených podmínek, jelikož rozpočtové prostředky jsou určeny k použití v příslušném roce na předem stanovené cíle a účely.

2 HOSPODAŘENÍ A PLÁNOVANÉ INVESTIČNÍ AKCE OBCE OLŠANY U PROSTĚJOVA

Obec Olšany u Prostějova je jednou z devadesáti šesti obcí v Prostějovském okrese a nachází se ve středu Hané, mezi městy Olomouc a Prostějov v nadmořské výšce 217 metrů nad mořem. Výměra obce je 1 104,68 hektarů a k 1. lednu 2008 v obci žilo 1511 obyvatel s podílem žen 53,3 %. Průměrný věk v obci je 38,9 let.

2.1 Historie obce

Z historie obce vychází stará pověst o rytíři Prostějovi, sepsána od moravského historiografa Antonína Bočka (1802 – 1847). Tento příběh se datoval k roku 1050 a tedy i nejstarší písemná zmínka o obci se měla vázat k tomuto roku. Ukázalo se však, že se jedná o falsifikát.

Olšany, nyní Olšany u Prostějova se poprvé připomínají v historických pramenech k roku 1131. Název obce je odvozen od slova olše. Jde o 4. pád množného čísla staročeského obyvatelského jména olšané – lidé z Olší, nebo z místa porostlého olšemi, které v hojné míře rostly v povodí říčky Blaty. Olšany se poprvé označují jako Olsaz (1141), dále se jedná jen o obměny slova Olšany. Název obce se vyvíjel následně jako Olsane (1180), Olschany (1287 ad.), Olssany (1399), Wolschany (1527), Ollschann (1718), Olšany (1782.). Od roku 1849 byly Olšany přičleněny k politickému a soudnímu okresu Prostějov, u něhož zůstaly i po správní reorganizaci v roce 1960. Od té doby se obec jmenuje Olšany u Prostějova.

Do obce Olšany u Prostějova byly začleněny v roce 1850 dvě osady, které se později staly jejími místními částmi. Osady Hablov (1786) a Karlov vznikly parcelací olšanského dvora a pozemků zrušeného kláštera Hradisko u Olomouce. Osada Hablov byla v roce 1882 osamostatněna, ale její katastr byl od Olšan oddělen až roku 1914. K novému spojení osady Hablov s obcí Olšany došlo až v roce 1960. Osada Karlov splynula s katastrem obce a zůstala její součástí. Hablov, německy Habelsdorf, byl nazván podle sekretáře Náboženské matice Habla (Habela). Podobně je tomu s osadou Karlov, ale zde se pravděpodobně jednalo o substituenta pozemkového úřadu Karla Johann Hineka.

Od 70. let 19. století se v Olšanech u Prostějova začal čile rozvíjet spolkový život, čtenářsko-pěvecký spolek (1871), divadelní soubor (1871), veteránský spolek (1873),

hasičský sbor (1885), Národní jednota (1885), Ústřední matice školská (1896), Sokol (1919), Družina katolických zemědělců (1922). Největším podnikem byla ve 20. letech 20. století Pelíškova pila a výroba beden a parní mlýn, rolnická mlékárna, bednárna Františka Hrubého, výroba třásní Františka Pospíšila. Hostinců bylo v Olšanech pět a každý měl svůj sociálně vymezený okruh. V roce 1927 získaly Olšany autobusové spojení s Olomoucí a v roce 1930 s Prostějovem. Postupný vzrůst obce Olšany u Prostějova, včetně místních částí obce znázorňuje tabulka č. 2.1: Vzrůst obce Olšany u Prostějova, včetně místních částí obce.

Tabulka č. 2.1: Vzrůst obce Olšany u Prostějova, včetně místních částí obce

	Rok											
	1808	1819	1850	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1991	2005
Počet domů	185	-	-	232	279	290	315	323	321	377	-	480
Počet obyvatel	1028	1182	1246	1352	1417	1546	1607	1762	1662	1837	1413	1458

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů obce.

2.2 Současnost obce

Obec Olšany u Prostějova má stejně jako ostatní obce svůj obecní úřad, v jehož budově je zřízeno zdravotní středisko, ve kterém ordinuje obvodní lékař, dětský lékař, zubní lékař a neurolog. V budově je umístěn také poštovní úřad, místní knihovna a hudební výuka.

V obci jsou dva obchody smíšeného zboží, tři pohostinství, prodejny textilu a drogerie, kadeřnictví, dvě prodejny maso – uzeniny a vinotéka.

Přestože je obec velmi starého původu, nezachovalo se zde mnoho chráněných památkových objektů. V obci je pouze barokní kostel z roku 1741 s pozoruhodnou vnitřní výzdobou, farní budova z let 1713 – 1715, na níž jsou sluneční hodiny z 18. století. Dále dvě kamenné barokní plastiky, a to sousoší sv. Floriána a sousoší Panny Marie se sv. Norbertem z roku 1711. Při restauraci této památky byla v sousoší nalezena kamenná schránka obsahující historické tiskoviny a dobové mince. Mince byly vyčištěny a spolu se současnou měnou a výtisky Olšanského zpravodaje uloženy do měděné schránky, která byla zabudována do podstavce sousoší pro příští generace.

V majetku obce jsou také dvě muzea a to hasičské a obecní, dále hasičská zbrojnice v Olšanech u Prostějova a hasičská zbrojnice na Hablově, o které se stará SDH Olšany u Prostějova a SDH Hablov.

2.2.1 Orgány obce Olšany u Prostějova

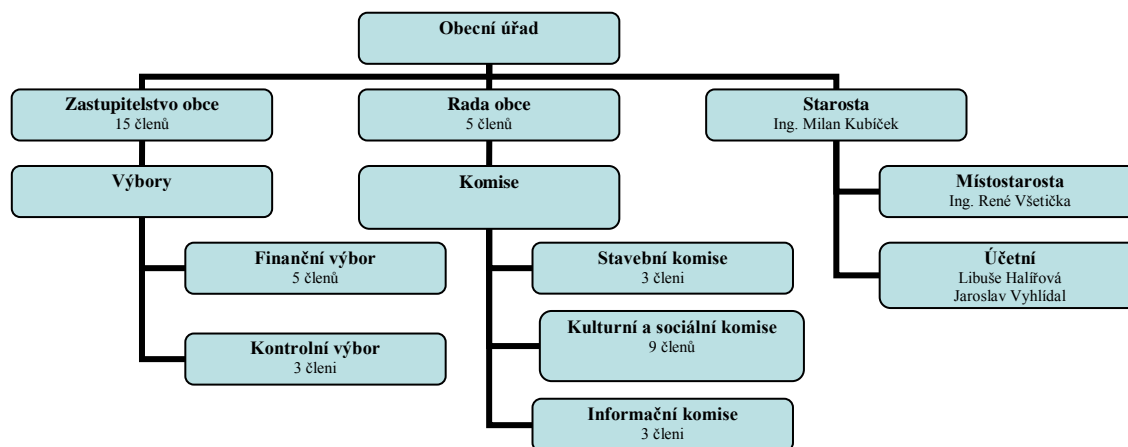
V obci Olšany u Prostějova jsou orgány obce zastupitelstvo obce, rada obce, starosta obce a dále výbory a komise, které si obec zřizuje jako své výkonné a poradní orgány.

Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Zasedání zastupitelstva obce se konají v územním obvodu obce a svolává je starosta. Zastupitelstvo obce Olšany u Prostějova má 15 členů, přičemž každý z těchto členů, dle voleb do obecního zastupitelstva konaných v roce 2006, zastupuje Sdružení nezávislých kandidátů.

Zastupitelstvo obce Olšany u Prostějova si jako své kontrolní orgány zřizuje dva výbory, kterými jsou výbor kontrolní a výbor finanční. **Kontrolní výbor** kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce a dodržování obecně závazných vyhlášek i dalších dokumentů vydaných obcí. Dále plní další kontrolní úkoly, jimiž tento výbor pověřilo zastupitelstvo obce. **Finanční výbor** zajišťuje kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plnění dalších úkolů, jimiž tento výbor pověřilo ZO.

Rada obce má 5 členů a je výkonným orgánem obce. Skládá se ze starosty, místostarosty a třech radních. Rada obce Olšany u Prostějova si jako své poradní orgány zřizuje tři komise, a to komisi stavební, komisi kulturní a sociální a komisi informační. Do kompetence **stavební komise** patří řešení některých jednodušších stížností stavebního charakteru, provádění místních šetření a spolupráce se stavebním úřadem. **Kulturní a sociální komise** zajišťuje pořádání kulturních a společenských akcí pořádaných obcí a také se zaměřuje na sociální problematiku obce a občanů. Úkolem **informační komise** je především reprezentace obce a dále vydávání Olšanského zpravodaje. Organizační strukturu orgánů obce znázorňuje schéma č. 2.1: Organizační struktura orgánů obce.

Schéma č. 2.1: Organizační struktura orgánů obce

Zdroj: vlastní zpracování.

2.2.2 Organizace působící v obci

V obci vedle jedenácti soukromých firem působí několik dobrovolných společenských organizací, které se podílejí na společenském životě vesnice. Je to Základní a Mateřská škola Olšany u Prostějova, Myslivecké sdružení, Sbor dobrovolných hasičů, Svaz zahrádkářů a Tělocvičná jednota Sokol.

Základní škola

Nejstarší zpráva o základní škole (ZŠ) pochází z roku 1681, zmínka v historických pramenech je však nepatrná, tudíž není jisté, zda škola existovala nebo ne. ZŠ byla v obci zřízena roku 1794. Až do roku 1808 byla v Olšanech jednotřídka. V uvedeném roce byla škola rozšířena na dvojtřídku. Teprve v roce 1873 byla škola rozšířena na trojtřídku. V roce 1876 vykoupila obec panskou sýpku a ta byla přestavěna na školu. Obecná škola v Olšanech u Prostějova byla v roce 1925 rozšířena na pětitřídní. V roce 1953 měla škola osm tříd a od roku 1960 devět. Počet tříd se znovu změnil v roce 1974 na osm a později v roce 1980 se počet tříd opět změnil na devět. Tato změna zůstala změnou poslední.

Počty žáků navštěvující ZŠ v Olšanech u Prostějova jsou v historických pramenech obce zachyceny jen v některých letech. Tyto roky jsou znázorněny v tabulce č. 2.2: Počet žáků navštěvující ZŠ v Olšanech u Prostějova.

Tabulka č. 2.2: Počet žáků navštěvující ZŠ v Olšanech u Prostějova

Rok	1799	1810	1820	1830	1840	1892	1907	1911	1990	1995	2000	2004
Počet žáků	85	142	143	175	158	234	283	256	217	160	136	129

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů obce.

Mateřská škola

Od roku 1929 v Olšanech nejprve působil farní odbor Charity, který se nazýval "Ludmila", později v roce 1941 začal tento farní odbor v budově fary provozovat tzv. „útulek“ pro děti od jednoho roku do šesti let. Tento „útulek“ byl pak v roce 1945 přejmenován na mateřskou školu (MŠ). V roce 1951 se MŠ rozrostla na dvě oddělení.

Myslivecké sdružení

Myslivecké sdružení působí v obci od roku 1950. Jeho činnost se nezaměřuje pouze na odstřel zvěře, ale také na péči o zvěř a přírodu na území obce.

Sbor dobrovolných hasičů

První valná hromada se konala 17. května 1885. Od té doby se hasičský sbor stal nedílnou součástí života obce Olšany u Prostějova. V současné době má sbor více jak 50 členů.

Svaz zahrádkářů

Svaz zahrádkářů byl v obci založen v roce 1961. Tento svaz se stará o zeleň a o životní prostředí. Poradenskou činností také přispívá občanům při jejich zahrádkářské činnosti. Pěstitelské úspěchy svých členů prezentuje na pravidelných výstavách.

Tělocvičná jednota Sokol

Tělocvičná jednota Sokol byla v obci založena v roce 1919. Od roku 1924 má vlastní sportovní areál se sokolovnou. Kromě sportovního vyžití občanů se také podílí na kulturním a společenském životě obce. V současné době má více než 230 členů.

2.3 Hospodaření obce

Tato podkapitola se věnuje analýze hospodaření obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007. Stejně jako ostatní jednotlivé články územní samosprávy na každé úrovni územní samosprávy má i tato obec ze zákona povinnost si sestavovat vlastní územní rozpočet jako nejdůležitější zdroj financování svých potřeb a dále také podle něho v průběhu rozpočtového období hospodařit. Během tohoto období může obec rozpočet upravovat, protože plánované plnění rozpočtu se může odlišovat od plnění skutečného. V rozpočtu obce Olšany u Prostějova, který schvaluje zastupitelstvo obce na základě návrhu rady obce, se koncentruje hlavní objem finančních prostředků obce. Obec je dále povinna sestavovat roční účetní výkazy a účtovat podle všeobecně platného zákona o účetnictví a navazujících předpisů.

Rozpočty ÚSC lze třídit ze čtyř různých hledisek. V tomto případě bylo použito hledisko druhové, kde každá operace musí být začleněna do určité třídy. Druhové hledisko třídění rozpočtové skladby rozděluje příjmy do třídy první až čtvrté, výdaje do třídy páté a šesté a financování je třídou osmou. Rozdělení příjmů a výdajů obce Olšany u Prostějova v letech 2004 - 2007 dle druhového hlediska rozpočtové skladby znázorňuje tabulka č. 2.3: Příjmy a výdaje obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007.

Tabulka č. 2.3: Příjmy a výdaje obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007

Rok	2004	Podíl v %	2005	Podíl v %	2006	Podíl v %	2007	Podíl v %
Příjmy v tis. Kč								
1. tř.: Daňové příjmy	10 893	53	10 535	63	11 253	37	11 821	36
2. tř.: Nedaňové příjmy	1 888	9	1 709	10	2 080	7	18 852	57
3. tř.: Kapitálové příjmy	54	0	188	1	5 110	17	174	1
4. tř.: Přijaté dotace	7 644	37	4 260	26	11 916	39	2 144	7
Příjmy celkem bez dotací	12 835	-	12 432	-	18 443	-	30 847	-
Tempo růstu příjmů v % bez dotací	-	-	-3	-	48	-	67	-
Příjmy celkem	20 479	100	16 692	100	30 359	100	32 991	100
Tempo růstu v %	-	-	-18	-	82	-	9	-
Výdaje v tis. Kč								
5. tř.: Běžné výdaje	13 163	76	8 588	58	26 918	43	-	-
6. tř.: Kapitálové výdaje	4 094	24	6 130	42	35 050	57	-	-
Výdaje celkem	17 257	100	14 718	100	61 968	100	25 441	100
Tempo růstu v %	-	-	-15	-	321	-	-59	-
8. tř.: Financování								
	-3 222	-	-1 974	-	31 609	-	-7 550	-

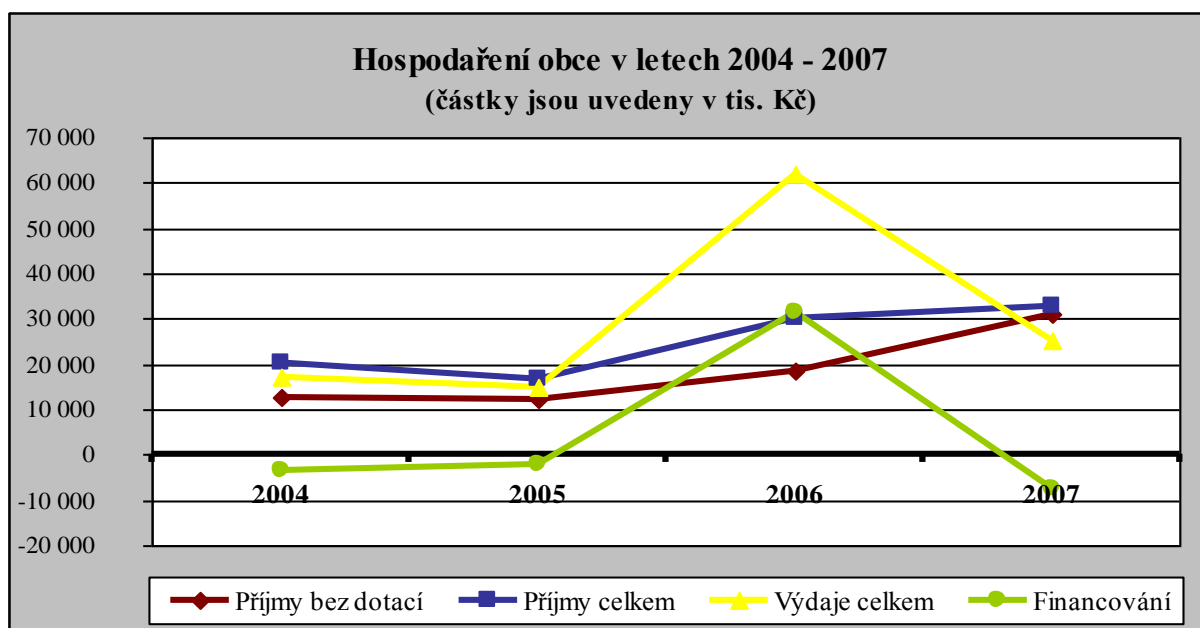
Zdroj: vlastní zpracování z internetových stránek Ministerstva financí České republiky, dostupné na www.mfcr.cz [ze dne 14. 2. 2008].

Z tabulky vyplývá, že daňové příjmy se v letech 2004 – 2007 vždy vzhledem k předchozímu roku mírně navyšovaly, výjimkou byl pouze rok 2005, kdy daňové příjmy téměř nezatelně poklesly. Nedaňové příjmy byly v letech 2004 – 2006 téměř neměnné, pouze s rapidním navýšením v roce 2007. Kapitálové příjmy byly nejmenší v roce 2004 a s výjimkou roku 2006 tvořily skoro zanedbatelnou část rozpočtu obce Olšany u Prostějova. Z částek patrných u přijatých dotací lze konstatovat, že tyto příjmy obce byly velmi podstatné a tvořily důležitý příjem do rozpočtu obce.

Běžné výdaje byly nejmenší v roce 2005 a nejvyšší v roce 2006. Kapitálové výdaje byly nejmenší v roce 2004 a s každým dalším rokem dynamicky rostly. Částky běžných a kapitálových výdajů za rok 2007 nebyly v době zpracování bakalářské práce (únor 2008) dostupné.

Hospodaření obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007 znázorňuje graf č. 2.1: Hospodaření obce v letech 2004 – 2007.

Graf č. 2.1: Hospodaření obce v letech 2004 - 2007

Zdroj: vlastní zpracování.

2.3.1 Příjmy obce Olšany u Prostějova

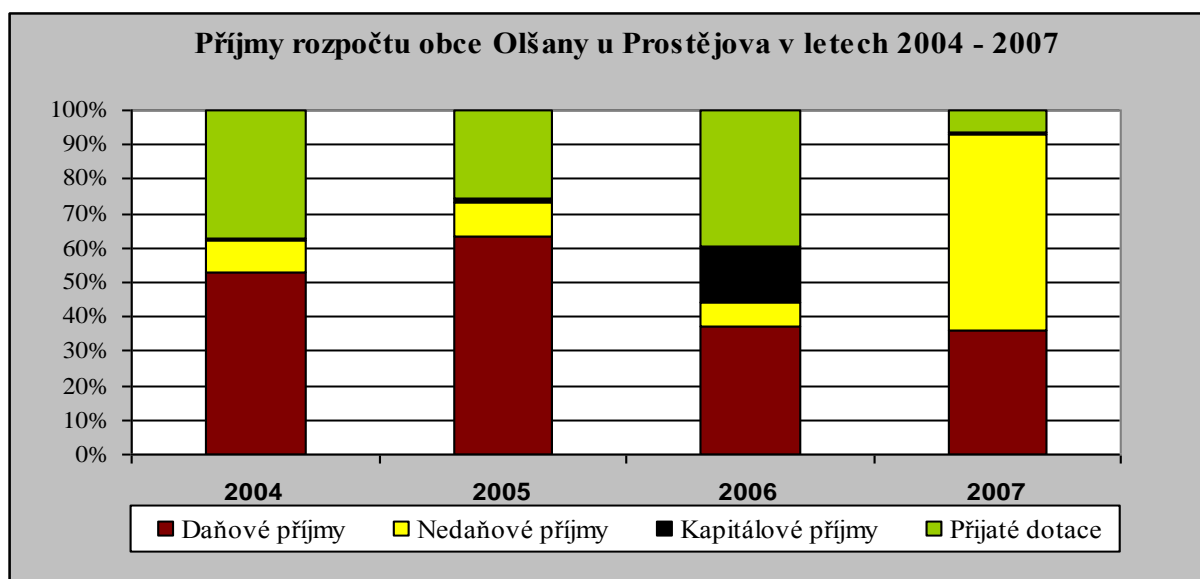
Daňové příjmy tvořily v letech 2004 a 2005 nadpoloviční většinu všech příjmů obce. V letech 2006 a 2007 se podíl daňových příjmů na celkových příjmech obce procentuálně snížil téměř na polovinu. Důvodem tohoto snížení byl příjem dotace, která nebyla zahrnuta ve schváleném rozpočtu.

Podíl nedaňových příjmů na celkových příjmech byl téměř nepatrný, ve sledovaných letech se pohyboval v rozmezí od 7 do 10 %, výjimkou byl rok 2007, kdy se podíl nedaňových příjmů navýšil až na 57 %.

Kapitálové příjmy obce se na celkových příjmech podílely nejméně, jejich výše se v letech 2004, 2005 a 2007 pohybovala okolo 1 %. V roce 2006 však tyto příjmy činily okolo 17 %.

Přijaté dotace byly v roce 2006 nejvyšším příjmem rozpočtu obce. Příjmy rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007 zobrazuje graf č. 2.2: Příjmy rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007.

Graf č. 2.2: Příjmy rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007

Zdroj: vlastní zpracování.

Daňové příjmy obce tvořily v letech 2004 – 2007 jednak daně vybírané v územním obvodu obce, mezi které patří např. daň z příjmu PO, daň z příjmu ze závislé činnosti, daň z příjmu FO, daň z přidané hodnoty, daň z kapitálových výnosů a daň z nemovitosti, a jednak poplatky vybírané obcí. Těmito poplatky byly: poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek za komunální odpady a poplatek za výherní hrací přístroj. Daňové příjmy rozpočtu obce v letech 2004 a 2005 tvořily nadpoloviční většinu celkových příjmů. V procentuálním vyjádření to bylo 53 % a 63 %. V roce 2006 byl podíl daňových příjmů 37 %, v roce 2007 se daňové příjmy podílely na rozpočtu obce 36 %. Částky po změnách se v analyzovaných letech nijak výrazně nelišily od částek schválených.

Mezi **nedaňové příjmy** obce patří příjmy za stočné, příjmy z pronájmu bytů, pozemků a nebytových prostor, hřbitovní poplatky, úroky z bankovních účtů, příspěvek za tříděný odpad a další. Tyto příjmy rozpočtu obce s každým rokem mírně stoupaly, avšak jejich procentuální podíl na celkových příjmech nepřekročil hranici 10 %. Výjimkou byl rok 2007, kdy částka u nedaňových příjmů činila 18 852 tis. Kč (57 %). Důvodem takto vysokých nedaňových příjmů byly příjmy z prodeje pozemků v celkové částce 14 000 tis. Kč.

Kapitálové příjmy rozpočtu obce tvoří téměř zanedbatelnou část rozpočtu obce. Největší podíl na těchto příjmech měly v letech 2005 a 2006 příjmy z odprodeje vodovodního přivaděče obci Bystročice, sousedící asi 2 kilometry od obce Olšany u Prostějova.

Výše částek **přijatých dotací** byla ve sledovaných letech různá. V letech 2004 a 2005 byly dotace druhým nejvyšším příjmem po příjmech daňových. Jejich procentuální podíl byl

37 % a 26 %. V roce 2006 přijaté dotace převýšily daňové příjmy a tvořily 39 % na celkových příjmech obce. V roce 2007 činily přijaté dotace pouhých 7 %.

Rozdíly mezi jednotlivým částkami v letech 2004 – 2007 znázorňuje tabulka č. 2.4: Dotace v letech 2004 – 2007. Částky schválené a po změnách se podstatně lišily.

Tabulka č. 2.4: Dotace v letech 2004 – 2007

	Částka v tis. Kč	
	částka schválená	částka po změnách
2004	263	7 570
2005	255	4 023
2006	262	11 915
2007	244	2 144

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů obce.

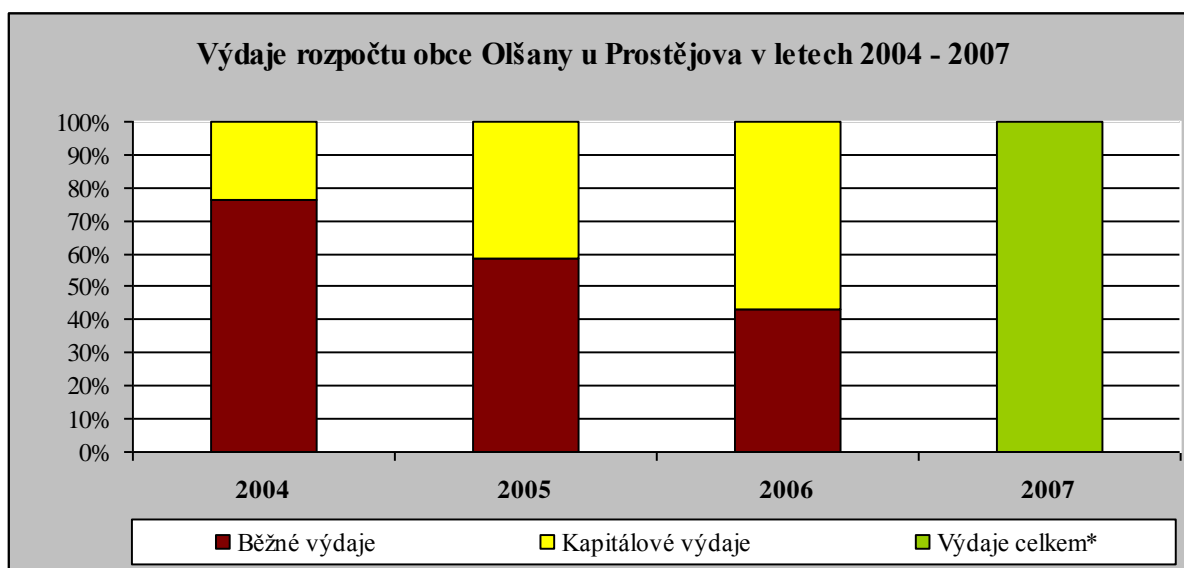
Obec Olšany u Prostějova dostala v každém roce neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu v rámci dotačního vztahu na individuální dopravu postižených občanů, na výkon státní správy a na školství. Tato částka byla v jednotlivých letech víceméně stejná, její výše se pohybovala vždy v rozmezí 250 až 260 tis. Kč. Dále obec v každém roce získala neinvestiční dotaci od úřadu práce na výstavbu remízku a na aktivní politiku zaměstnanosti, a v roce 2004 na podporu veřejně prospěšných prací v částce 108 tis. Kč. Na věcné vybavení jednotek SDH v roce 2006 a 2007 poskytl obci dotaci olomoucký kraj, který rovněž dotoval nákup dýchacích přístrojů, opravy komunikace nebo také nákup učebních pomůcek pro ZŠ. V roce 2004 byla obci poskytnuta neinvestiční dotace na volby do EU a na volby do zastupitelstev krajů a v roce 2006 byla poskytnuta neinvestiční dotace na volby do Parlamentu ČR, Senátu ČR a do obecních zastupitelstev ze Všeobecné pokladní správy státního rozpočtu. V roce 2004 byla ze státních finančních aktiv dotována rekonstrukce MŠ (1000 tis. Kč). K největším investičním akcím na kterou dostala obec v letech 2005 a 2006 dotaci patří výstavba malometrážních bytů, v každém uvedeném roce dostala obec 3 300 tis. Kč, dále v roce 2006 neinvestiční dotace od Ministerstva financí na výstavbu obslužné komunikace ve výši 4 408 tis. Kč a neinvestiční dotace z fondu PHARE rovněž na výstavbu obslužné komunikace ve výši 3 303 tis. Kč.

Poskytnuté dotace byly ve většině případů čerpány v plné výši, v několika případech byla poskytnuta jen část potřebné částky, tudíž obec musela zbytek pokrýt z vlastních zdrojů. Ojedinele také celou dotaci obec nevyužila a byla nucena nevyužitou část vrátit zpět poskytovateli dotace. Celkově se ve sledovaném období jednalo o částku 61 tis. Kč, převážnou část tvořily přeplatky za volby do EU, do zastupitelstev krajů, dále za volby do Parlamentu ČR, Senátu ČR a obecních zastupitelstev.

2.3.2 Výdaje obce Olšany u Prostějova

Obec Olšany u Prostějova pro svou činnost využívá vícezdrojové financování, mezi které patří vlastní zdroje, dotace ze státního rozpočtu a prostředky z minulých let. Částky na výdaje obce se lišily jak v jednotlivých letech, tak od částek schválených. V roce 2004 a 2006 obec hospodařila s rozpočtem schodkovým, rozdíl mezi částkami schválenými a částkami po změnách byly 5 000 tis. Kč a 38 000 tis. Kč. V roce 2005 a 2007 obec hospodařila s rozpočtem přebytkovým. Tento přebytek činil 2 000 tis. Kč a 275 tis. Kč. Z tabulky č. 2.3: Příjmy a výdaje obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007 je patrné, že běžné výdaje téměř ve všech sledovaných letech převažovaly nad výdaji kapitálovými. Největší podíl finančních prostředků byl v každém roce vynakládán na dopravu, vodní hospodářství, školství a místní hospodářství. Výdaje obce v jednotlivých letech ukazuje graf č. 2.3: Výdaje rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007.

Graf č. 2.3: Výdaje rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 - 2007

* konkrétní částky běžných a kapitálových výdajů rozpočtu obce nebyly dostupné. Proto je znázorněna alespoň celková výše výdajů rozpočtu obce v roce 2007.

Zdroj: vlastní zpracování.

Pro přehlednost byly sestaveny dva grafy. Prvním grafem je graf č. 2.4: Příjmy rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007, druhým grafem je graf č. 2.5: Výdaje rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 - 2007, u kterých byly částky uvedeny v tisících Kč. Grafy jsou uvedeny v příloze č. 5 a 6.

2.4 Investiční akce obce Olšany u Prostějova

Obec Olšany u Prostějova každoročně, již od roku 1998, realizuje různé investiční akce z Programu obnovy venkova. V letech 1998 až 2000 byla provedena rekonstrukce kostela sv. Jana Křtitele, z celkových nákladů 4 000 tis. Kč, obec přispěla částkou 1 000 tis. Kč a podílela se na rozsáhlých terénních a sadových úpravách v okolí kostela vlastními pracovníky.

Za poslední čtyři roky investovala obec z vlastního rozpočtu přibližně 3 500 tis. Kč do rozšiřování a modernizace sportovního areálu TJ Sokol Olšany a zhruba dalších 1 500 tis. Kč do oprav a rekonstrukcí ostatního veřejného majetku.

2.4.1 Vybrané investiční akce obce v minulosti

Tato kapitola se zaměřuje na několik již zrealizovaných investičních akcí obce Olšany u Prostějova, které svým významem hrají důležitou roli při zkvalitnění života občanů, i po stránce finanční.

Pro přehlednost byla sestavena tabulka č. 2.5: Vybrané investiční akce obce Olšany u Prostějova, která znázorňuje většinu všech již realizovaných významných investičních akcí obce za období let 2000 - 2006. Tyto vybrané investiční akce jsou dále podrobněji popsány níže.

Tabulka č. 2.5: Vybrané investiční akce obce Olšany u Prostějova

Druh investiční akce	Realizace akce (rok)	Celková částka (v tis. Kč)
Výstavba malometrážních nájemních bytů	2006	49 000
Rekonstrukce sportovního areálu	2002 - 2005	3 500
Rekonstrukce staré budovy ZŠ	2003	11 200
Program Phare 2003	2003 - 2005	9 980
Výstavba spojovacího chodníku mezi obcí Olšany u Prostějova a její místní částí	2001	2 000
Výstavba autobusové zastávky a s tím související rekonstrukce komunikace	2000 - 2001	19 300

Zdroj: vlastní zpracování dle archivu obce.

Výstavba malometrážních nájemních bytů

Výstavba 12-ti malometrážních bytů (cca 60m²) 2+1 byla dokončena v říjnu roku 2006 a byty byly následně pronajaty sociálně slabším rodinám s dětmi. Dále proběhlo

odkoupení pozemků pro výstavbu rodinných domů, byly položeny sítě a vybudovaná nová komunikace. Předpokládané výdaje činily 12 000 tis. Kč, skutečné pak 49 000 tis. Kč. Na tuto investiční akci dostala obec dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj v částce 6 600 tis. Kč.

Rekonstrukce sportovního areálu

V letech 2002 – 2005 se podařilo vybudovat velice dobře vybavený sportovní areál s fotbalovým hřištěm, multifunkčním hřištěm s umělým povrchem a dětským hřištěm. V nové přístavbě sokolovny vzniklo mimo šaten pro sportovce i fitnesscentrum, ke kterému přibyla sauna a solární studio. Dále vznikla také nová hospodářská budova pro zázemí areálu včetně poskytování občerstvení při pořádání různých sportovních, případně společenských akcí.

Rekonstrukce staré budovy Základní školy Olšany u Prostějova

Rekonstrukce staré budovy Základní školy proběhla v roce 2003 a celkové náklady byly 11 200 tis. Kč. V této částce se proinvestovala výměna starých oken za plastová, kompletní zateplení budovy a nová fasáda.

Program Phare 2003

Záměrem projektu byla podpora rozvoje podnikatelské zóny, výrobních areálů v obci Olšany u Prostějova a vytváření podmínek pro malé a střední podnikání v obci. Projekt předkládal návrh kvalitního dopravního napojení výrobního areálu prostřednictvím výstavby nové obslužné – propojovací komunikace, která odlehčila dopravní situaci v obci. Celková délka komunikace je 513,35 m a stála 9 980 tis. Kč. (Jednalo o 341 686 EUR, částka byla přepočítána do české měny dle platného kurzu ČNB k 1. říjnu 2005). Akce probíhala v letech 2003 – 2005.

Výstavba spojovacího chodníku mezi obcí Olšany u Prostějova a místní částí Hablov

Místní část Hablov je od obce Olšany u Prostějova vzdálená asi 500 m východním směrem. Důvodem výstavby byl zvýšený provoz pěších, který ohrožoval bezpečnost silniční dopravy. Chodník byl vystaven střídavě po obou stranách. V šířce 2 m, v místě, kde nebyl od vozovky oddělen svodidly a v šířce 1,5 m, kde byl veden samostatně a odděleně. Podél celého úseku bylo zřízeno veřejné osvětlení. Projekt se realizoval v roce 2001 s celkovými náklady ve výši 2 000 tis. Kč.

Výstavba autobusové zastávky a s tím související rekonstrukce kanalizace a komunikace

Autobusová zastávka byla vystavěna s nástupní hranou v délce 12 m a šířce jízdního pruhu 3 m. Odbočovací pruh je 35 m a připojovací pruh 15 m dlouhý. V souvislosti s touto výstavbou byla oboustranně rozšířena a rekonstruována komunikace v délce 570 m, byly upraveny vjezdy vlastníků nemovitostí a byl vystavěn chodník podél zastávky, který slouží jako nástupiště. Projekt proběhl v rozmezí let 2000 – 2001 a celkové náklady činily 19 300 tis. Kč.

2.4.2 Investiční akce obce plánované do budoucnosti

V nejbližší budoucnosti plánuje obec rekonstrukci školního hřiště spolu s vybudováním odpočinkové zóny pro děti školy. Prozatím však není zpracovaný projekt.

V současné době je zpracována dokumentace na výstavbu chráněného bydlení tzv. DPS, kterou obec plánuje postavit v bývalé farské zahradě.

3 FINANCOVÁNÍ VYBRANÉ INVESTIČNÍ AKCE V OBCI

Rozpočty jednotlivých územních samosprávných celků ve většině případů nejsou finančně soběstačné, tzn. že obce nejsou schopny financovat své potřebné výdaje ze svých vlastních příjmů. Z toho důvodu obce potřebují větší či menší dodatečné finanční prostředky poskytované velmi často z rozpočtů vyšších územních samosprávných celků, dále také ze státního rozpočtu nebo ze státních účelových fondů. Tyto dodatečné finanční prostředky tvoří významnou část rozpočtu obcí, neboť plná finanční soběstačnost je prakticky nereálná.

3.1 Výstavba domu s pečovatelskou službou

Obec Olšany u Prostějova se rozhodla vystavět dům s pečovatelskou službou (DPS), což je zařízení, prostřednictvím kterého se obec snaží vytvořit svým občanům takové prostředí, ve kterém by mohli důstojně prožít své stáří. Byty v DPS jsou určeny především pro občany, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu, dále pro občany, kteří jsou plně invalidní, ale také pro ty občany, jimž celkový zdravotní stav a věk umožňuje vést poměrně samostatný život ve vhodných podmínkách. Jedná se zejména o občany, pro něž je stávající bydlení z nějakých důvodů nevyhovující. Tímto důvodem může být, že občan např. topí pevnými palivy (což je fyzicky náročné), bydlí v patře v domě bez výtahu, má problémy s rodinnými příslušníky a další soužití v jednom bytě je psychicky neúnosné, dále jestliže byt je nadměrný a starý občan se v něm cítí osaměle nebo izolovaně.

Občané bydlící v DPS jsou si blízcí věkem, svými zájmy, ale i svými problémy. Mají možnost scházet se v rámci klubové činnosti a aktivně dle svých možností trávit svůj volný čas. Hlavním cílem vybudování DPS je, aby obyvatelé tohoto domu co nejdéle setrvali ve svých bytech bez nutnosti stěhovat se do zařízení s komplexní péčí, což jsou zařízení ústavní a mají již jiný charakter bydlení.

3.2 Základní údaje o domě s pečovatelskou službou

Vytvořením domu s pečovatelskou službou vznikne možnost nabídnout alternativu ubytování pro starší, popřípadě zdravotně postižené spoluobčany, přímo v místě bydliště. Celý objekt bude řešen bezbariérově a jeho výhradním provozovatelem bude obec Olšany u Prostějova.

Dispoziční řešení

Na žádost obce byla pro realizaci vybrána varianta s použitím konstrukčního trojtaktu, tzn. hluboký objekt s podélnou osou ve směru sever-jih, aby bylo dosaženo požadovaného oslunění obytných pokojů (bytových jednotek). Pro zásobování a parkování budou využívány místní obslužné komunikace, na kterých budou zřízeny potřebné odstavné a parkovací plochy pro osobní automobily. Celkem 15 míst, z toho 2 pro tělesně postižené.

DPS bude mít dvě nadzemní patra, podkroví a půdu. V prvním nadzemním patře bude vstup do budovy, východ na dvůr, administrativní vedení DPS, zázemí personálu, sklad a kolárna. V druhém nadzemním patře bude jídelna s přípravnou jídel, sesterna, koupelna pro zdravotně postižené občany, sklad a příruční sklady čistého a špinavého prádla. V podkroví se bude nacházet společenská místnost, prádelna, sušárna, plynová kotelna a příruční sklady. Půda v krovu přístavby bude využita k zabezpečení doplňkové vybavenosti.

Kapacita

Ubytovací část bude zahrnovat celkem 30 ubytovacích jednotek, z toho 24 jednolůžkových a 6 dvoulůžkových, které budou vybaveny vlastní předsíní, kuchyňskou linkou a hygienickým bezbariérovým zázemím. Z prozatímního prostorového uspořádání a plošných výměr vyplývá kapacita 36 ubytovaných uživatelů (klientů).

Předpokládané související investiční akce

Výhledově obec Olšany u Prostějova uvažuje s rezervou výstavby dalších 21 bytových jednotek (obytných pokojů) na pozemku p. č. 84/4, který je rovněž ve vlastnictví obce. O této související investiční akci prozatím zastupitelstvo obce nejednalo, tudíž není zpracován projekt.

3.3 Možné zdroje financování výstavby

Obec může využít různé zdroje financování, které se dají obecně rozdělit do tří skupin. Jsou to **vlastní příjmy obce**, dále **nenávratné finanční transfery**, které tvoří dotace z krajů, ze strukturálních fondů, z vypsanych grantů, a dále finanční prostředky z EU. Posledním zdrojem financování mohou být **návratné finanční transfery**, do kterých patří úvěry, příjmy z emise obligací a návratné půjčky a finanční výpomoci.

3.3.1 Vlastní příjmy obce

Vlastní příjmy rozpočtu obce tvoří v první řadě příjmy z daní, dále jsou to příjmy nedaňové (mezi nedaňové příjmy patří např. příjmy z vlastního podnikání, příjmy z podílu na zisku, zisk z municipálních podniků, příjmy z pronájmu a prodeje obecního majetku, příjmy z finančního investování, příjmy z vlastní správní činnosti), a příjmy kapitálové. Dalším, ačkoli méně významným příjmem do obecního rozpočtu může být přebytek obecního rozpočtu v případě, že obec v uplynulém kalendářním roce hospodařila s rozpočtem přebytkovým.

3.3.2 Dotace

Peněžní prostředky mohou mimo vlastní příjmy do rozpočtu obce plynout ve formě dotací, které se obcím poskytují prostřednictvím různých programů ze státního rozpočtu, z rozpočtů jednotlivých ministerstev, ze státních fondů a z fondů EU. Aby mohla obec o tyto finanční prostředky v rámci vypsání dotačního programu požádat, musí splnit určité podmínky stanovené pro udělení dotace.

Finanční prostředky poskytované Ministerstvem pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj na rok 2008 vypsalo podprogram s názvem Podpora výstavby podporovaných bytů. Cílem je výstavba podporovaných bytů pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z věku nebo zdravotního stavu. Hlavním parametrem je počet nově vystavěných bytových jednotek (pečovatelských bytů), což jsou byty v domě zvláštního určení splňující již výše zmíněné podmínky.

Výše dotace se vypočte jako součin počtu podporovaných bytů, na které je žádána dotace, a finanční částky 550 tis. Kč na jeden byt. Pokud žadatel prokáže, že výstavba dosahuje nízkoenergetického standardu podle platných technických norem, činí finanční částka 600 tis. Kč na jeden byt. Vznikne-li výstavbou upravitelný byt, zvyšuje se finanční částka o 50 tis. Kč na jeden byt. Maximální možná výše dotace je v rámci tohoto podprogramu 850 tis. Kč na jednu bytovou jednotku. Výše dotace závisí na souhrnném indikátoru míry potřeby podpory, který bere v úvahu ekonomickou úroveň obce, její strukturu, polohu, demografický vývoj a další. Na základě tohoto indikátoru jsou obce zařazeny do pěti kategorií, přičemž každá vyšší kategorie navyšuje základní částku dotace na jednu bytovou jednotku o 50 tis. Kč oproti nižší kategorii, a dále závisí na typu výstavby.

Dotaci lze poskytnout žadateli, jsou-li splněny podmínky jako např.: obec žádost o dotaci podá na ministerstvo pro místní rozvoj ve stanoveném termínu, doloží platný doklad o povolení stavby podle příslušného zákona, doloží, že ke dni podání žádosti nemá žádné finanční nedoplatky vůči státnímu rozpočtu nebo bankám. Dále obec doloží, že pozemek, na kterém bude výstavba provedena je výhradně ve vlastnictví obce, že má řádně zajištěné finanční prostředky na realizaci výstavby a doloží, že součet všech veřejných podpor, které budou žadateli poskytnuty (včetně dotace o kterou žádá), nepřesáhnou v kterémkoliv tříletém období částku odpovídající 200 tis. EUR.

Finanční prostředky poskytované Státním fondem rozvoje bydlení

Státní fond rozvoje bydlení poskytuje dotaci na výstavbu nájemních bytů. Dotace je poskytována do výše 550 tis. Kč na jeden byt. Jestliže se jedná o výstavbu nájemních bytů na území, kde je současně nutné vybudovat místní komunikace III. a IV. třídy, účelové komunikace a sítě technického vybavení (nejedná se o přípojky k hlavním řádům) lze dotaci poskytnout až do výše 630 tis. Kč.

Dotaci je možné poskytnout obci, na jejímž území se provádí výstavba a současně splňuje další předepsané podmínky. Těmito podmínkami mohou být např. že pozemek, na kterém bude výstavba provedena je ve vlastnictví obce, budova, ve které vzniknou nové byty bude ve vlastnictví obce nebo v podílovém spoluvlastnictví obce, zhotovitel musí být vybrán podle právního předpisu o zadávání veřejných zakázek, stavba musí být dokončena nejdéle do tří let ode dne uzavření smlouvy o poskytnutí dotace.

Finanční prostředky poskytované Ministerstvem zemědělství

Ministerstvo zemědělství vypsallo v oblasti občanského vybavení a služeb Program rozvoje venkova – EARDF⁶. Podpora je zaměřena na zajištění chybějícího občanského vybavení a služeb. Maximální výše podpory činí 90 % z celkové částky potřebné na realizaci projektu, příspěvek EU činí 75 % veřejných zdrojů.

---

⁶ EAFRD je anglická zkratka Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, ze kterého je Evropským společenstvím poskytována finanční podpora pro rozvoj venkova.

3.3.3 Návrtné finanční transfery

V určitých případech se obec se svým hospodařením může dostat do situace, kdy dlouhodobě nebo krátkodobě nemá ve svém rozpočtu dostatečné finanční prostředky na krytí svých potřeb a nemá ani potřebné finanční prostředky ve svých účelových fondech (jestliže je tvoří). Tyto nedostatečné vlastní finanční prostředky může obec pokrýt návratnými prostředky, které však musí i s úrokem vrátit svému věřiteli. Proto jsou návratné finanční prostředky v rozpočtové skladbě vykazovány v třídě 8 – Financování. Využívání různých půjček se teoreticky zdůvodňuje tím, že tyto půjčené prostředky na realizaci určité investice neslouží jen současné generaci, ale také generacím budoucím.

Ze všech možných návratných příjmů využívají obce nejvíce bankovní **úvěr od peněžního ústavu**. Využití úvěru (tudíž zadlužení obce) a účel, na který má být úvěr použit schvaluje zastupitelstvo obce. Úvěr může být čerpán až po uzavření závazné úvěrové smlouvy s peněžním ústavem, uzavření smlouvy předchází schválení umorovacího plánu. Za poskytnutý úvěr se obec musí věřiteli zaručit. Obec může ručit svým nemovitým majetkem, budoucími příjmy (i kombinací obou předchozích), dále mohou obce ručit třetí osobou nebo cennými papíry z portfolia obce.

V ČR obce mohou využít tři druhy úvěrů:

1. krátkodobé (se splatností do jednoho roku), využívají obce často i několikrát během rozpočtového období k dočasnému doplnění zejména běžných příjmů. Potřeba těchto úvěrů je důsledkem časového nesouladu mezi tokem příjmů a výdajů,
2. střednědobé (se splatností do čtyř, ojediněle do pěti let), využívají obce na financování investičních akcí, u kterých se počítá s jejich zhodnocením v budoucnosti, tj. se získáním finančních prostředků na splacení úvěru.
3. dlouhodobé (se splatností do deseti let, ojediněle do patnácti let), využívají obce zejména pro financování dlouhodobých investic s nepřímou návratností.

Dalším způsobem, jak mohou obce získat chybějící finanční prostředky, je **emise cenných papírů**, tzv. vydáváním dlouhodobých cenných papírů, kterým obce okamžitě získávají potřebné finanční prostředky v případě, že z nějakého důvodu nemohou získat dlouhodobý úvěr. Emise dlouhodobých cenných papírů musí však obci povolit Ministerstvo financí ČR se souhlasem ČNB. U malých obcí (autorka si stanovila hranici pro malou obec, tj. obec do 2000 obyvatel), nemá tento způsob získávání finančních prostředků význam.

Obce dále mohou získat na financování svých investičních potřeb finanční prostředky formou **návratných půjček a finančních výpomocí** ze státních fondů. Výhodou těchto finančních prostředků je, že jsou zpravidla poskytovány bezúročně, tzn. nejsou spojeny s úrokovým zatížením. Problémem by však mohlo být, že na čerpání těchto finančních prostředků nemají obce nárok, záleží pouze na úvaze vyšší vládní úrovně, zda půjčku obci poskytne či nikoli.

3.4 Navrhované řešení

Uvažovaný dům s pečovatelskou službou plánuje obec vystavět na pozemcích parcelních čísel (p.č.) 84/1 a 120/4, které jsou ve vlastnictví obce. Staveniště DPS je rovinaté, v podstatě jde o nezastavěné zahrady, pouze na parcele č. 120/4 bude nutné odstranit nevyužívaný a zchátralý bazén, ohradní zeď, drátěný plot a několik stromů.

Předpokládaný stavební náklad byl odhadován ze zkušeností při realizaci podobných staveb a na základě cenové úrovně běžné v době zpracování projektu (2004). Vynaložený stavební náklad na rekonstrukci a přístavbu DPS v Olšanech u Prostějova byl ke konci ledna 2004 odhadnut cca do 36 500 tis. Kč (1220 tis. Kč na ubytovaného klienta).

V srpnu 2006 byla celková částka za objekt vyčíslena na 38 200 tis. Kč, včetně DPH tato částka činila 42 400 tis. Kč. Podrobnější vyčíslení nákladů znázorňuje tabulka č. 3.1: Celkové náklady na dům s pečovatelskou službou.

Tabulka č. 3.1: Celkové náklady na dům s pečovatelskou službou (částky v tis. Kč)

Název	Náklady bez DPH	Náklady včetně DPH
Příprava území	2 090	2 101
Dům s pečovatelskou službou	34 179	38 225
Plochy, oplocení, zeleň	1 908	2 101
Celkem	38 177	42 427

Zdroj: vlastní zpracování dle investičního záměru DPS.

Orgány obce oprávněné rozhodovat o financování určité investiční akce by měly důkladně zvážit náklady na výstavbu, délku výstavby a celkovou finanční náročnost plánovaného projektu. Tento projekt výstavby lze профinancovat jak kombinací vlastních zdrojů se zdroji cizími, tak jen zdroji cizími. Na základě těchto možností byly navrženy tři možné varianty řešení financování výstavby domu s pečovatelskou službou v Olšanech u Prostějova.

3.4.1 Varianta 1

První variantou řešení by mohla být kombinace cizích zdrojů. Předpokladem pro naplnění této varianty je získání dotace poskytované v rámci určitého vypsaného dotačního titulu. Pro výstavbu domu s pečovatelskou službou je vhodná dotace poskytovaná Ministerstvem pro místní rozvoj. Výše dotace závisí na zařazení obce do jedné z pěti kategorií. Obec Olšany u Prostějova svou infrastrukturní vybaveností, ekonomickou úrovní, strukturou nebo také svou polohou spadá do I. kategorie, která je kategorií nejvyšší. Z tohoto zařazení lze předpokládat, že obec bude mít nárok na poskytnutí dotace v základní částce, tj. 550 tis. Kč na jednu bytovou jednotku, a dále, protože výstavbou bytových jednotek v domě s pečovatelskou službou vzniknou tzv. upravitelné byty, má obec nárok na zvýšení této základní částky o 50 tis. Kč na jednu bytovou jednotku. Celkově se tedy jedná o částku 600 tis. Kč na jednu bytovou jednotku, kterou by obec Olšany u Prostějova mohla formou této dotace získat. Z toho vyplývá, že celková částka poskytnuté dotace na 30 uvažovaných bytových jednotek by se rovnala částce 18 000 tis. Kč, což v procentuálním vyjádření představuje asi 42 % celkových nákladů na výstavbu domu s pečovatelskou službou.

Zbýlých 58 %, což je přibližně 24 400 tis. Kč by obec mohla pokrýt úvěrem od finančního ústavu. Vzhledem k plánované velikosti investiční akce a nedostatku zdrojů bakalářská práce doporučuje, aby zastupitelstvo obce v dané věci zřídilo speciální komisi, která by vyhotovila seznam požadavků na úvěr. Tyto požadavky by pak obec obeslala uvažovaným finančním ústavům, které by následně zaslaly obci své nabídky. Speciální komise by pak vybrala návrh od toho finančního ústavu, který by nejvíce vyhovoval stanoveným požadavkům komise. Úvěr by pak mohla obec splácet nájemným vybraným od klientů domu s pečovatelskou službou v kombinaci s vlastními zdroji uvolněnými z obecního rozpočtu. Pro výši měsíčního nájemného byl však Ministerstvem pro místní rozvoj pro rok 2008 stanoven limit, a to 52,70 za 1 m² podlahové plochy bytové jednotky. Z toho vyplývá, že roční příjem z nájemného by činil asi 380 tis. Kč, což je přibližně 32 tis. Kč za měsíc. Kapitálové výdaje obce byly v analyzovaných letech různé, o zásadní nárůst se však jednalo pouze v roce 2006. Tento rapidní nárůst zapříčinil výkup pozemků na výstavbu malometrážních bytů. Na základě analýzy rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 - 2007 byly kapitálové výdaje možné k uvolnění na splátku úvěru, s přihlédnutím na možné neplánované opravy, úpravy kanalizace nebo komunikace a jiné, odhadem určeny na 2 500 tis. Kč za rok, tj. asi 208 tis. Kč za měsíc. Při průměrné úrokové sazbě poskytnuté na úvěr s dobou splatnosti 15 let, by obec Olšany u Prostějova byla schopna

tento úvěr ve výši přibližně 200 tis. Kč splácet jak z kapitálových výdajů obce, tak kombinací vybraného měsíčního nájemného spolu s částkou uvolněnou z kapitálových výdajů.

3.4.2 Varianta 2

Výstavba domu s pečovatelskou službou patří k investičním akcím, které obec není schopna financovat ze svých vlastních zdrojů, protože plánované výdaje na tuto výstavbu přesáhnou možnosti jejího financování. Proto by druhou možnou variantou řešení mohla být kombinace vlastních finančních prostředků obce Olšany u Prostějova se zdroji cizími, tj. s poskytnutou dotací od Ministerstva pro místní rozvoj. Tato dotace vypsaná v rámci podprogramu s názvem Podpora výstavby podporovaných bytů by v případě poskytnutí činila 18 000 tis. Kč, tj. 42 % z celkových nákladů na výstavbu domu s pečovatelskou službou. Tato dotace byla již popsána výše, viz. varianta 1. Na dofinancování by obec musela použít vlastní zdroje. Jelikož obec nevlastní majetek, který by případně mohla prodat nebo pronajímat, musí najít jiný zdroj z rozpočtu obce. Na základě metody komparace rozpočtů obce v časových řadách (znázorňuje tabulka č. 2.3: Příjmy a výdaje obce Olšany u Prostějova v letech 2004 - 2007) bylo stanoveno, že na profinancování této investiční akce lze počítat s částkou uvolněnou z obecního rozpočtu, respektive z kapitálových výdajů, ve výši 2 500 tis. Kč za jeden rok. Aby mohla obec tuto investiční akci v podobě výstavby domu s pečovatelskou službou realizovat na základě této navržené varianty financování, musela by být délka výstavby rozvržena na období deseti let. Právě tak dlouho by totiž trvalo, než by obec z vlastních zdrojů chybějící částku postupně uvolnila. To znamená, že pouze v tomto případě, by obec mohla zbylou chybějící částku, tj. 24 400 tis. Kč (v procentuálním vyjádření 58 %), pokrýt bez použití jiného cizího zdroje než pomocí poskytnuté dotace, tj. bez použití úvěru od peněžního ústavu.

Výhodou této navržené varianty financování je nulová zadluženost obce Olšany u Prostějova, přesto by realizaci této varianty měl orgán příslušný k rozhodování, tj. zastupitelstvo obce, důkladně zvážit. Bakalářská práce tuto variantu financování nedoporučuje použít, protože výstavbu domu s pečovatelskou službou je možné realizovat v mnohem kratším časovém rozsahu, například v rozmezí dvou let.

3.4.3 Varianta 3

Třetí možná varianta financování výstavby domu s pečovatelskou službou by mohla být založena čistě jen na úvěrovém financování, a to za předpokladu, že obec nedostane požadovanou dotaci. V tomto případě bude úvěrové financování jedinou možnou variantou řešení a jestliže se zastupitelstvo obec, jako orgán oprávněný k rozhodování, rozhodne v daném roce výstavbu domu s pečovatelskou službou uskutečnit, nebude mít prakticky jinou možnost, než pokrýt náklady na výstavbu v plné výši úvěrem od finančního ústavu. Obec Olšany u Prostějova by mohla využít úvěru od různých peněžních ústavů, které nabízejí obcím, jako svým klientům, zvýhodněné úvěry s nižší úrokovou sazbou. Podmínkou pro poskytnutí úvěru je založený bankovní účet u daného peněžního ústavu. Důvodem je, že banka tím získá záruku, že úvěr bude obcí splacen.

Obec Olšany u Prostějova by mohla v první řadě využít úvěr od Komerční banky, kde má zřízen bankovní účet. V tomto případě by obec mohla využít PRIBOR, což je úroková sazba, za kterou si banky mezi sebou půjčují peníze. Stanovuje se pro různé splatnosti od jednoho dne až do jednoho roku. Úroková sazba by se pro obec stanovila jako PRIBOR + určitá přírážka banky, u které má obec vedený účet. Pro obec Olšany u Prostějova by se úroková sazba rovnala 4,6 %, (tj. 4,1 % PRIBOR + 0,5 % přírážky Komerční banky). Při úvěru s dobou splatnosti 15 let, by obec musela měsíčně splácet necelých 350 tis. Kč, což je pro obec velmi nereálné. V této variantě byla zhodnocena i možnost, kdy by doba splatnosti úvěru byla 25 let, ale i tomto případě bylo zjištěno, že by obec Olšany u Prostějova nebyla měsíční částku ve výši přibližně 250 tis. Kč schopna ze svých zdrojů splácet.

Tato navržená varianta financování výstavby domu s pečovatelskou službou je tedy s ohledem na únosné budoucí zadlužení obce a optimální zatížení obecního rozpočtu reálná pouze po stránce teoretické. Takovýmto krokem by se výrazně zvýšila dluhová služba obce. A právě v důsledku stále se zvyšující zadluženosti obcí a krajů Vláda ČR přijala 14. dubna 2004 usnesení č. 346, o regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby. Hodnocení zadluženosti obcí, její definici i výpočet ukazatele dluhové služby provádí Ministerstvo financí ČR. Ukazatel dluhové služby nesmí překročit stanovenou výši 30 %. Vysokým ukazatelem dluhové služby obce se následně sníží důvěryhodnost obce při příští případné žádosti o úvěr. Bakalářská práce tuto variantu v praxi nedoporučuje použít.

ZÁVĚR

Obec je z hlediska peněžních prostředků mimo vlastních zdrojů podporována právníckými osobami, fyzickými osobami a především státem. Obec hospodaří na základě svého schváleného rozpočtu, samostatně hospodaří s finančními prostředky a rozhoduje o členění příjmů a výdajů a o jejich výši. Obecní rozpočet je nástrojem finančního hospodaření s veřejnými i státními financemi. Příjmová strana rozpočtu obce je tvořena zdroji a finančními příjmy, kterými jsou dotace, transfery, vlastní příjmy a poplatky. Výdajovou stranu rozpočtu obce tvoří náklady různého významu (obecního, krajského nebo rezortního). Výdajem mohou být např. náklady na pojištění, mzdy, energii nebo údržbu. Stát za závazky a hospodaření obce neručí.

Jednou z nejdůležitějších činností obce je, aby dokázala zabezpečit dostatek finančních prostředků k fungování obce, a dále pak také k financování různých investičních akcí. Tyto investiční akce mohou obce financovat z vlastních zdrojů nebo z cizích zdrojů, kde mezi nejvyužívanější patří úvěr a dotace. Pokud se obci podaří tyto cizí zdroje získat, měla by s nimi hospodařit účelně a efektivně.

Při převádění finančních prostředků vznikají tři základní typy finančních vztahů. Při převodu prostředků ze státního rozpočtu jsou to tzv. přímé vztahy mezi státním rozpočtem a příjemcem dotace, při převodu prostředků z rozpočtu krajů vznikají tzv. zprostředkované finanční vztahy prostřednictvím rozpočtu kraje a při převodu finančních prostředků ze strukturálních fondů tzv. vztahy programového financování.

Bakalářská práce se ve své teoretické části věnovala problematice územních samosprávných celků, popsala jejich orgány, zásady hospodaření a v neposlední řadě územní rozpočty. Dále byla popsána nejen historie a současnost obce Olšany u Prostějova, ale také orgány a instituce, které v obci působí. V druhé části bakalářské práce byla provedena analýza rozpočtu obce v letech 2004 – 2007, byla vysvětlena problematika financování územních samosprávných celků a popsán projekt výstavby domu s pečovatelskou službou. Nejdůležitějším úsekem v této části pak bylo popsání možných zdrojů financování výstavby a navržení variant financování projektu.

Hypotézou bakalářské práce bylo, že lze najít různé finanční prostředky k financování různých náročných investičních akcí. Tato hypotéza byla potvrzena.

Cílem bakalářské práce bylo nalezení možných variant financování výstavby domu s pečovatelskou službou. Poměrně velkou investiční akci v podobě výstavby domu s pečovatelskou službou bude obec Olšany u Prostějova dle analýzy hospodaření obce v letech 2004 – 2007 financovat z vlastních prostředků jen velmi těžko, proto je zřejmé, že bude muset nevyhnutelně využít buďto vlastní peněžní prostředky v kombinaci s cizími peněžními prostředky nebo jen cizí peněžní prostředky. V případě, že by Ministerstvo pro místní rozvoj obci dotaci neposkytlo, navržené varianty by byly nereálné.

Cíl byl splněn navržením tří variant financování. **První varianta** předpokládala získání dotace z vypsání programů v kombinaci s úvěrem od finančního ústavu. Nabízela se dotace z Ministerstva zemědělství, z Programu rozvoje venkova. Obec Olšany u Prostějova splňuje všechny obecné požadavky pro poskytnutí této dotace, avšak o tuto dotaci obec žádat nesmí, protože tato forma dotace je omezena pouze na podporu těch obcí na území ČR, které mají do 500 obyvatel. Další potenciální možností byla dotace ze Státního fondu rozvoje bydlení. V jeho rozpočtu na rok 2008, který Poslanecká sněmovna schválila dne 5. prosince 2007 ale nejsou pro tuto formu podpory určeny finanční prostředky, proto Státní fond rozvoje bydlení nebude v roce 2008 tuto formu podpory poskytovat, žádosti o její poskytnutí nepřijímá. Obec proto předpokládá získání dotace u Ministerstva pro místní rozvoj v rámci podprogramu s názvem Podpora výstavby podporovaných bytů. Zbylé potřebné finanční prostředky získá obec prostřednictvím dlouhodobého úvěru od finančního ústavu. **Druhá varianta** financování výstavby domu s pečovatelskou službou nabízí možnost kombinace cizích zdrojů se zdroji vlastními. V takovém případě obec použije dotaci vypsanou Ministerstvem pro místní rozvoj a pro pokrytí zbývajících částky použije možné vlastní zdroje. **Třetí varianta** navrhuje financovat výstavbu domu s pečovatelskou službou v plné výši pouze prostřednictvím úvěrového financování, a to v případě, že obci nebude poskytnuta požadovaná dotace.

POUŽITÁ LITERATURA

Knihy:

1. Autorský kolektiv MERITUM. *Obce 2004*. ASPI Publishing: Praha 2004. 732 stran. ISBN 80-7357-013-0.
2. BOHÁČ, R., MARKOVÁ, H. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. C. H. Beck: Praha 2007. 248 stran. ISBN 978-80-7179-551-3.
3. HALÁSEK, D., PILNÝ, J., TOMÁNEK, P. *Určování bonity obcí*. Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava: Ostrava 2002. 130 stran. ISBN 80-248-0159-0.
4. HALÁSKOVÁ, M., KOVÁŘ, J.: *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. Ostrava: VŠB - TUO, 2004. ISBN 80-248-0587-1.
5. MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. ORAC: Praha 2000. 190 stran. ISBN 80-86199-23-1.
6. MELION, M. *Finance obcí*. E. I. A. - Ekonomická a informační agentura: Hradec Králové 1994. 179 stran. ISBN 80-85490-41-2.
7. MELION, M. *Finance územních samospráv*. E. I. A. - Ekonomická a informační agentura: Hradec Králové 2000. 213 stran. ISBN 80-85490-79-X.
8. MELION, M. *Dodatek k publikaci Finance územních samospráv*. E.I.A. - Ekonomická a informační agentura: Hradec Králové 2003. 30 stran. ISBN 80-85490-82-X.
9. PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. MANAGEMENT PRESS: Praha 2004. 375 stran. ISBN 80-7261-086-4.
10. PEKOVÁ, J. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Codex Bohemia: Praha 1997. 296 stran. ISBN 80-85963-34-5.
11. PEKOVÁ, J. *Místní rozpočty*. Vysoká škola ekonomická: Praha 1997. 253 stran. ISBN 80-7079-704-5.
12. PEKOVÁ, J. *Veřejné finance*. 3. vydání. ASPI Publishing: Praha 2005. 528 stran. ISBN 80-7357-049-1.
13. REKTOŘÍK, J., ŠELECHOVSKÝ, J. a kolektiv. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy. II. díl, Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola*. 1. vydání. Masarykova univerzita: Brno 2002. 178 s. ISBN 80-210-2955.

Legislativa:

14. Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
15. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
16. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).
17. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).
18. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Elektronické zdroje:

19. internetový portál Evropské unie, dostupný z www.euractiv.cz, [ze dne 3.3.2008].
20. internetové stránky Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, dostupné na www.mmr.cz, [ze dne 1.4.2008].
21. internetové stránky Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, dostupné na www.mpsv.cz, [ze dne 1.4.2008].
22. internetové stránky Ministerstva vnitra České republiky, dostupné na www.mvcr.cz, [ze dne 1.4.2008].
23. internetové stránky Ministerstva zemědělství České republiky, dostupné na www.mze.cz, [ze dne 1.4.2008].
24. internetový portál veřejné správy České republiky, dostupný na www.portal.gov.cz, [ze dne 15.1.2008].
25. internetové stránky Státního fondu rozvoje bydlení, dostupné na www.sfrb.cz, [ze dne 3.3.2008].
26. internetové stránky Komerční banky, a. s., dostupné na www.kb.cz, [ze dne 15.3.2008].
27. internetové stránky Ministerstva financí České republiky, dostupné na www.mfcr.cz, [ze dne 15.1.2008].
28. internetové stránky obce Olšany u Prostějova, dostupné na www.olsanyupv.cz, [ze dne 10.12.2007].

SEZNAM ZKRATEK

1. ČNB – Česká národní banka
2. ČR – Česká republika
3. DPH – daň z přidané hodnoty
4. DPS – dům s pečovatelskou službou
5. EU – Evropská unie
6. EUR – euro
7. FO – fyzická osoba
8. MŠ – mateřská škola
9. OP – operační program
10. p.č. – parcelní číslo
11. PO – právnická osoba
12. RO – rada obce
13. ROP – regionální operační program
14. SDH – sbor dobrovolných hasičů
15. SM – Střední Morava
16. ÚSC – územní samosprávný celek
17. VÚSC – vyšší územní samosprávný celek
18. ZO – zastupitelstvo obce
19. ZŠ – základní škola
20. ZÚSC – základní územní samosprávný celek

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. dubna 2008

.....
Michaela Spišáková

Adresa trvalého pobytu studenta:

798 14 Olšany u Prostějova 421

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Strukturální fondy EU.

Příloha č. 2: Letecký snímek obce Olšany u Prostějova.

Příloha č. 3: Znak obce Olšany u Prostějova.

Příloha č. 4: Schéma obce Olšany u Prostějova, včetně místní částí.

Příloha č. 5: Graf č. 2.4: Příjmy rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007.

Příloha č. 6: Graf č. 2.5: Výdaje rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 – 2007.

Příloha č. 7: Situační nákres DPS.

Příloha č. 8: Pohled na DPS z ulice.

Příloha č. 9: Pohled na DPS z boční strany.

Příloha č. 1: Strukturální fondy EU

Prostřednictvím strukturálních fondů podporuje EU proces vyrovnávání životní úrovně v jednotlivých regionech členských zemí. Každý strukturální fond pokrývá specifickou tematickou oblast a dává obcím příležitost k realizaci jejich rozvojových projektů. Z fondů EU jsou financovány projekty rozvoje dopravy a dopravní infrastruktury, projekty ochrany životního prostředí, projekty rozvoje měst a obcí, projekty rozvoje cestovního ruchu, programy rozvoje lidských zdrojů, projekty podpory podnikání, vědy a výzkumu, programy rozvoje venkova.

V České republice bude v letech 2007 - 2013 využíváno celkem **26 operačních programů (OP)** rozdělených do čtyř skupin:

- 1. Tematické operační programy (8)** - každý z těchto operačních programů má specifické tematické zaměření a je určen pro celé území České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy. Jsou to OP doprava, OP životní prostředí, OP podnikání a inovace, OP výzkum a vývoj pro inovace, OP lidské zdroje a zaměstnanost, OP vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP technická pomoc a integrovaný OP.
- 2. Regionální operační programy (ROP) (7)** – Severozápad, Severovýchod, Střední Čechy, Jihozápad, Jihovýchod, Moravskoslezsko, Střední Morava
- 3. Operační programy Praha (2)** – OP konkurenceschopnost, OP adaptabilita
- 4. Evropská územní spolupráce** – OP meziregionální, OP nadnárodní

K těmto operačním programům je třeba mít určité klíčové strategické programové dokumenty, kterými jsou **Národní rozvojový plán** popisující hlavní rozvojové problémy země a **Národní strategický referenční rámec** popisující systém finančních toků fondů EU v ČR. Působnost operačních programů řídí Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Obec Olšany u Prostějova spadá do regionu soudržnosti Střední Morava a tedy pod ROP NUTS II Střední Morava. Tento ROP je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. ROP Střední Morava se dělí na čtyři prioritní osy:

- 1. Doprava** - vyčleněno 255,1 mil. €, tj. 38,8 % ROP SM
- 2. Integrovaný rozvoj a obnova regionu** - vyčleněno 259,0 mil. €, tj. 39,4 % ROP SM
- 3. Cestovní ruch** - vyčleněno 121,6 mil. €, tj. 18,5 % ROP SM
- 4. Technická pomoc** - vyčleněno 21,7 mil. €, tj. 3,3 % ROP SM

Příloha č. 2: Letecký snímek obce Olšany u Prostějova

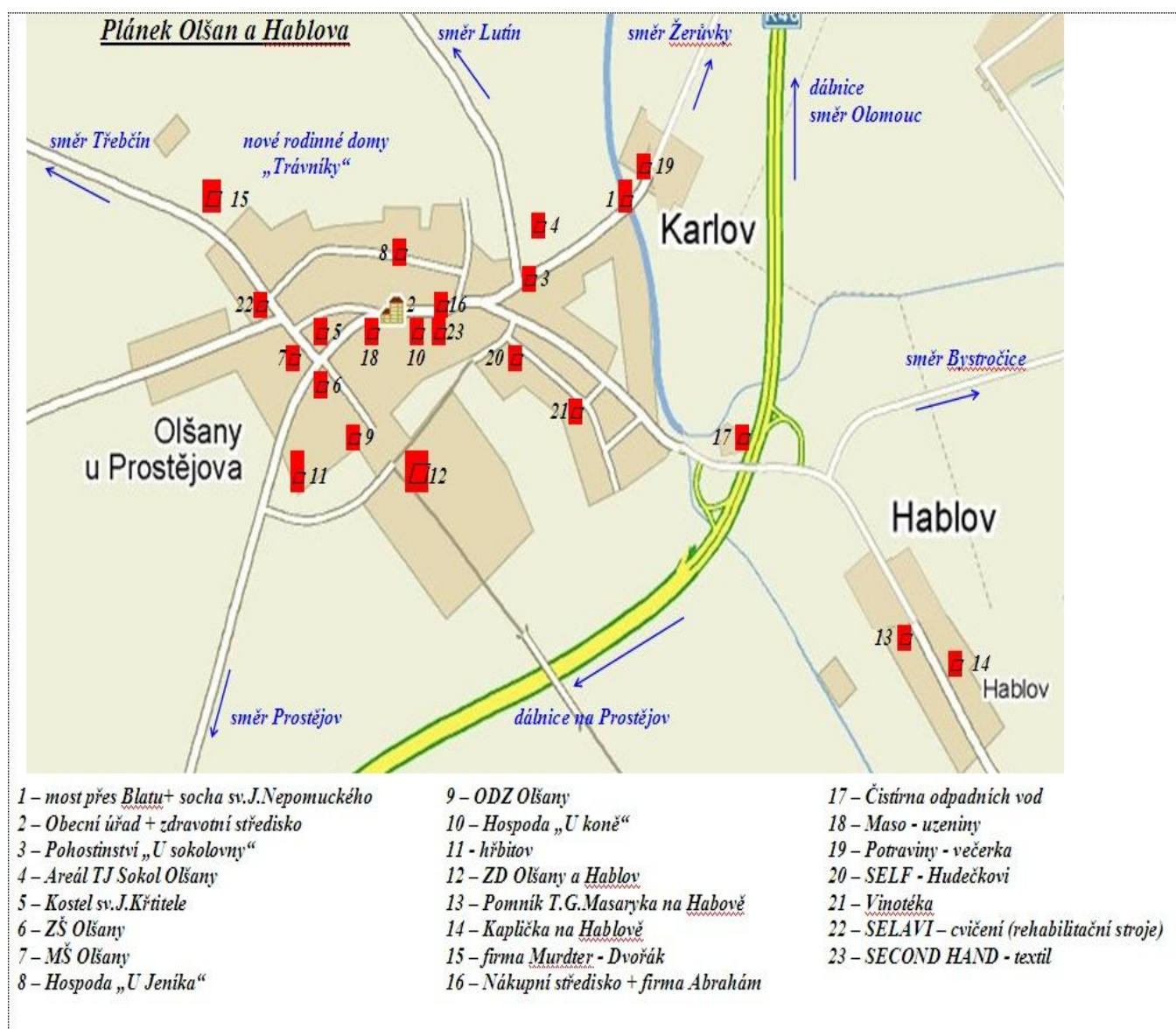
Zdroj: převzato z internetových stránek obce, dostupné na www.olsanyupv.cz [ze dne 10. 4. 2008].

Příloha č. 3: Znak obce Olšany u Prostějova

Zdroj: převzato z internetových stránek obce, dostupné na www.olsanyupv.cz [ze dne 10. 4. 2008].

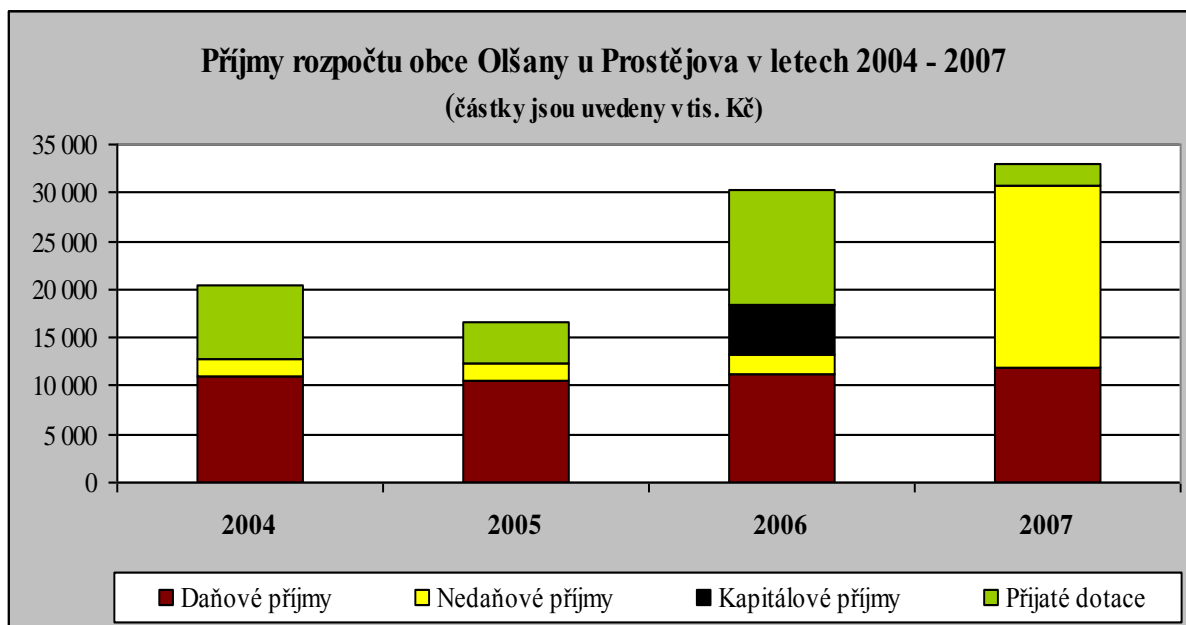
Příloha č. 4: Schéma obce Olšany u Prostějova, včetně místních částí

Zdroj: převzato z internetových stránek obce, dostupné na www.olsanyupv.cz [ze dne 10. 4. 2008].

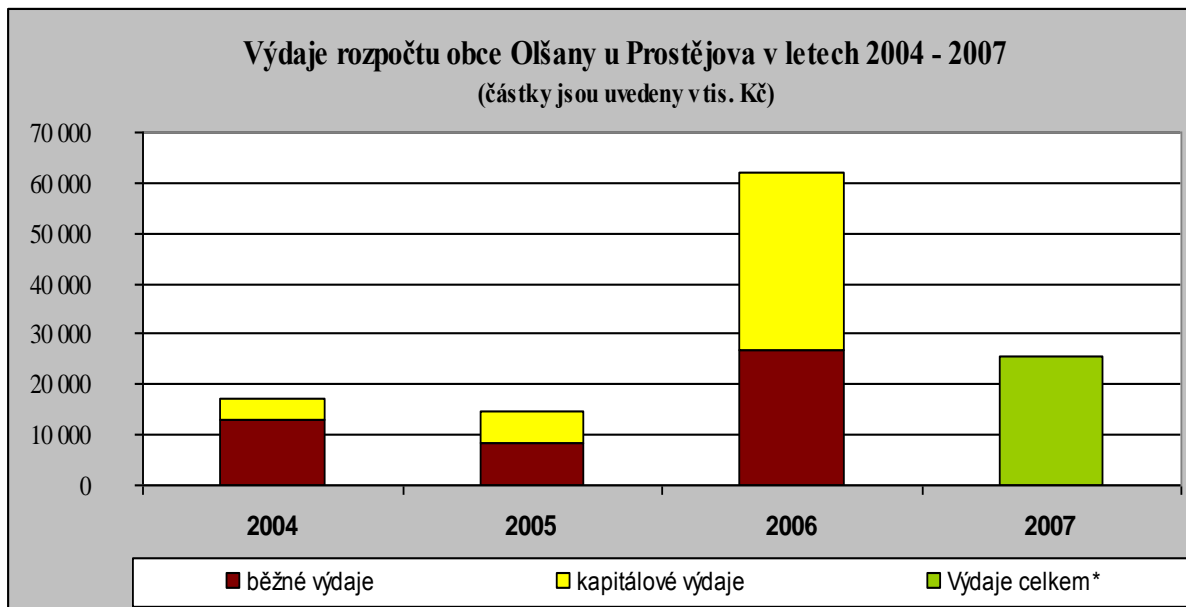

Příloha č. 5: Graf č. 2.4: Příjmy rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 - 2007

Zdroj: vlastní zpracování.

Příloha č. 6: Graf č. 2.5: Výdaje rozpočtu obce Olšany u Prostějova v letech 2004 - 2007

* konkrétní částky běžných a kapitálových výdajů rozpočtu obce nebyly dostupné. Proto je znázorněna alespoň celková výše výdajů rozpočtu obce v roce 2007.

Zdroj: vlastní zpracování.

Zdroj: převzato z projektové dokumentace obce.

Zdroj: převzato z projektové dokumentace obce.

ULIČNÍ POHLED

Územní rozhodnutí zn. :
 SÚ/ 8786/2005-Úa
 ze dne 14. 3. 2005

[illegible]

A stylized, colorful illustration of a building facade. The building has a dark brown roof and a central section with a blue background and a white circular window. The side sections have a pink background and feature three square windows each. The building is decorated with blue and white patterns, and there are small white balconies or railings on the roofline.

Územní rozhodnutí zn.:
SÚ/ 8158/2005-16
ze dne 14. 3. 2005

PROJEKT	CLONKOVÝ	Architektonicko urbanistický atelier	
MÍSTO:	OLŠANY U PROSTĚJOVA	ING. JIŘ TOMEZEK E-MAIL: jirka@atg.cz	TEL: 7350 59611 FAX: 7350 221963
OBJEKT:	DŮM S PÉČOVATELSKOU SLUŽBOU	PODPIS ING. ALOJZ BERANOVSKÝ	NOVÝ 460 7129
AIACE:	NOVOSTAVBA	VÝPRAVA PODPIS ING. ALOJZ BERANOVSKÝ	NOVÝ 460 7129
ZADAVATEL:	ČÁSTI	SPOLUPRÁCE	TEL: 595 120 069
OLŠANY U PV	STAVBNĚ ARCHITEKTONICKÁ	TEL: 595 120 069	7
785 76 OLŠANY U PV	VLNATEL	STUPEN	INR
785 76 OLŠANY U PV	VÝKRES	ARCHIT.	1 : 100
785 76 OLŠANY U PV		DATA	ZÁŘEN 2004
BÁVNĚ ŘEŠENÍ			

